

1. Müəyyən dövr ərzində müəssisənin bütün əməliyyat və hesabatlarını özündə cəmləşdirən iki əsas maliyyə hesabatı aşağıdakılardır:

1. Məcmu Gəlir Haqqında Hesabat (mənfəət və zərər haqqında hesabat) (MGHH)

2. Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat

3. Maliyyə Vəziyyəti Haqqında Hesabat (MVHH)

4. Maliyyə hesabatlarına qeydlər

A) 1, 2

B) 3, 4

C) 2, 4

D) 1, 4

E) 1, 3

2. Ədalətli təqdimatın mənası:

1. Maliyyə hesabatları çox dəqiqliklə hazırlanmalıdır, yəni burada heç bir riyazi səhv olmamalıdır.

2. Müəssisə öz fəaliyyətini ən azı növbəti 12 ay ərzində davam etdirəcək

3. Maliyyə hesabatları hazırlanarkən, MUBSS tərəfindən tələb olunan bütün mühasibatlıq standartları tətbiq edilməlidir (sadəcə, bir neçəsi yox, hamısı).

4. müxtəlif dövrlər üçün hazırlanan maliyyə hesabatları eyni prinsiplərə əməl etməklə, eyni qayda ilə tərtib edilməlidir

5. Bütün qanuni tələblər yerinə yetirilməlidir.

A) 1, 2, 5

B) 1, 3, 5

C) 2, 3, 4

D) 1, 4, 5

E) 1, 3, 4

3. Hesab-faktura aşağıdakı məlumatı özündə əks etdirir:

1. Alıcının şəxsi məlumatları

2. Əmtəənin növü

3. Əməliyyatın tarixi

4. Müəssisənin yaranma tarixi

5. Satıcının adı

- A) 1, 2, 5
- B) 2, 3, 4
- C) 2, 3, 5
- D) 1, 4, 5
- E) 1, 3, 4

4. Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları üzrə Şərhlər Komitəsinin rolu nədən ibarətdir?

- A) Tənzimləyici mexanizmi tərtib etmək
- B) Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartları Şurasının iş gündəliyini hazırlamaq
- C) Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarının tətbiqi ilə bağlı təlimatlar vermək
- D) Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartlarını dərc etmək
- E) Tənzimləyici mexanizmi hazırlamaq

5. LV Şirkəti nəğd ödənişlə 300.000 manat dəyərində torpaq və bina almışdır. İkili yazılışı müəyyənləşdirin:

- A) Debet Qeyri-maddi aktiv (uzunmüddətli aktiv – MVHH) 300.000 manat
Kredit Pul vəsaiti (cari aktiv – MVHH) 300.000 manat
- B) Debet Torpaq və bina (uzunmüddətli aktiv – MVHH) 300.000 manat
Kredit Pul vəsaiti (cari aktiv – MVHH) 300.000 manat
- C) Debet Torpaq və bina (uzunmüddətli aktiv – MVHH) 300.000 manat
Kredit Bank krediti (cari aktiv – MVHH) 300.000 manat
- D) Debet Bina (uzunmüddətli aktiv – MVHH) 300.000 manat
Kredit Pul vəsaiti (cari aktiv – MVHH) 300.000 manat
- E) Debet Torpaq və bina (uzunmüddətli aktiv – MVHH) 200.000 manat
Kredit Pul vəsaiti (cari aktiv – MVHH) 100.000 manat

6. Hansı sənədlər əsasında mühasib mühasibat kitablarında qeydlər aparır və daha sonra bu məlumatları maliyyə hesabatlarında yekun şəkildə təqdim edir?

- A) mal-material ehtiyatlarının qeydiyyat kitabı
- B) əmək müqavilələri
- C) bank çıxarışları və çeklər
- D) əmək müqavilələri və bank çıxarışları
- E) ilkin sənədlər (məsələn, hesab-faktura və ya qəbzlər)

7. Aşağıdakı bəndlərdən hansı fərdi sahibkarlar və məhdud məsuliyyətli müəssisələr arasında olan fərqi əks etdirir?

- 1. Fərdi sahibkarlar maliyyə hesabatlarını dərc etdirmək məcburiyyətində deyil**
- 2. Fərdi sahibkarlar qeyri-məhdud məsuliyyətə, məhdud məsuliyyətli müəssisələr isə məhdud məsuliyyətə sahibdirlər**
- 3. Yalnız məhdud məsuliyyətli müəssisələr səhm kapitalına sahib olur**
- 4. Məhdud məsuliyyətli müəssisələrdə maliyyə hesabatlarının dərc edilməsinin tələb olunmaması**
- 5. Səhm satışının həyata keçirilməsi**

- A) 1, 2, 5
- B) 2, 4, 5
- C) 1, 2, 3
- D) 1, 3, 4
- E) 2, 3, 4

8. Maliyyə hesabatlarının hazırlanması prosesi aşağıdakılardan ibarətdir:

- 1. kammersiya əməliyyatlarının ilkin qeydiyyatı**
- 2. əməliyyatların mühasibat hesabları üzrə təhlili**
- 3. ilkin icmalın hazırlanması**
- 4. təhlilin yekun icmalının hazırlanması**
- 5. audit yoxlamasının aparılması**

- A) 1, 3, 4
- B) 2, 3, 5
- C) 1, 2, 4
- D) 1, 2, 3
- E) 1, 4, 5

9. Müəssisələr amortizasiyanın hesablanmasını neçə üsullardan biri ilə aparırlar?

- A) 3
- B) 2
- C) 5
- D) 4
- E) 6

10. Səhmdar Cəmiyyətlər Çatışmazlıqlar

1. Daha çox rəsmi məhdudiyyət

2. İkili vergi

3. Risqlərin bölüşdürülməməsi

4. Fırıldaqcılıq

A) 2, 3, 4

B) 2, 4

C) 1, 3, 4

D) 1, 2, 4

E) 1, 2

11. Cəmi məcmu gəlirin hesablanması:

A) Cəmi məcmu gəliri = illik mənfəət - sair məcmu gəlirlər

B) Cəmi məcmu gəliri = (illik mənfəət - sair məcmu gəlirlər)/mənfəət

C) Cəmi məcmu gəliri = illik mənfəət + sair məcmu gəlirlər

D) Cəmi məcmu gəliri = illik mənfəət / sair məcmu gəlirlər

E) Cəmi məcmu gəliri = illik mənfəət + aktivlərin dəyəri

12. Müəssisənin aktivi dedikdə nə başa düşülür?

A) müəssisənin sahib olduğu avadanlıq, binalar, mebel, nəqliyyat vasitələri, kreditor borcları kimi resursların cəmi

B) müəssisənin sahib olduğu avadanlıq, binalar, mebel, nəqliyyat vasitələri, pul vəsaitləri, debitor və kreditor borcları kimi resursların cəmi

C) müəssisənin sahib olduğu kapital və debitor borcları kimi resursların cəmi

D) müəssisənin sahib olduğu kapital, avadanlıq, binalar, mebel, nəqliyyat vasitələri, pul vəsaitləri, debitor borcları kimi resursların cəmi

E) müəssisənin sahib olduğu avadanlıq, binalar, mebel, nəqliyyat vasitələri, pul vəsaitləri, debitor borcları kimi resursların cəmi

13. Aşağıda veılmış fikirlərdən hansı düzgündür?

A) Korporativ idarəetmə resurslardan daha səmərəli şəkildə istifadə olunmasını təmin etmir.

B) Korporativ idarəetmə MUBSŞ tərəfindən nizamlanır.

C) Keyfiyyətli korporativ idarəetmə iqtisadi artımla nəticələnməli və səmərəliliyi artırmalıdır.

D) Keyfiyyətli korporativ idarəetmə iqtisadi artımla nəticələnir.

E) Keyfiyyətli korporativ idarəetmə investor inamını artırır.

14. Qəbz nə zaman əldə edilir?

A) əmtəələr geri qaytarıldığı zaman

B) nəğdsiz ödənişlər zamanı

C) nəğd ödəniş edildiyi zaman

D) kreditlə satış olduğu zaman

E) kredit əldə edildiyi zaman

15. Maliyyə analitikləri, birja brokerləri və maliyyə müxbirləri nə üçün müəssisələrin maliyyə vəziyyəti və nəticələri haqqında təsəvvür əldə etmək istəyirlər?

A) müəssisənin hesabatlarından kimlərin istifadə etdiklərini bilmək üçün

B) öz müştərilərinə (potensial investorlara) hər hansı bir müəssisəyə investisiya etmək barədə məsləhət verə bilmək üçün

C) müəssisənin sahib olduğu aktivlərin saxlanılma qaydası və şəraiti ilə tanış olmaq üçün

D) müəssisənin satış həcmi, gəlir, maliyyə axını və keçmiş maliyyə əməliyyatlarını təyin etmək üçün

E) müəssisənin sahib olduğu pul aktivlərin əldə olunma mənbələrini öyrənmək üçün

16. Torpaq, tikili və avadanlıqların köhnəlməsi dedikdə nə başa düşülür?

A) amortizasiya

B) əsas vəsaitlərin əskik gəlməsi

C) balansdan silinməsi

D) əsas vəsaitlərin digər şəxsə verilməsi

E) balansdan çıxarılması

17. Ortaqlıqlar barədə aşağıda sadalanan fikirlərdən hansı doğrudur?

1. Müəssisənin borclarının ödənilməməsi halında ortaqların şəxsi aktivləri müsadirə oluna bilər

2. Mənfəət ortaqlar arasında bərabər şəkildə bölüşdürülür

3. İki və ya daha çox ortaqlı olmalıdır

4. Mənfəət ortaqlar arasında əvvəlcədən razılaşdırılmış şəkildə bölüşdürülür

5. Ortaqlar mənfəətdən dividend şəklində pay alırlar

A) 2, 4, 5

- B) 1, 2, 5
- C) 2, 3, 4
- D) 1, 3, 4
- E) 1, 3, 4

18. Geri alınmayan imtiyazlı səhmlərin xüsusiyyətləri hansılardır?

- 1. səhmlər müəyyən dövrdən sonra geri alınır
- 2. bu səhmlər üzrə ödənilən dividend mənfəətin bölüşdürülməsi kimi qəbul edilir
- 3. imtiyazlı səhmdarlara qoyduqları pul geri qaytarılır
- 4. səhmlər geri alınmır

- A) 2, 3
- B) 1, 2, 3
- C) 1, 3, 4
- D) 2, 3, 4
- E) 2, 4

19. Pərakəndə kompüter satışı ilə məşğul olan ticarətçi üçün aşağıdakılardan hansı mal-material ehtiyatları hesab edilir?

- 1. Satış üçün saxlanılan stolüstü və dizüstü kompüterlər
- 2. Nəqliyyat vasitələri
- 3. Kompüter hissələri – sərt disklər, mikroşemlər, USB fləş kartlar, kabellər
- 4. Satış sifarişlərini həyata keçirtmək üçün işçi heyətinin istifadə etdiyi stolüstü kompüterlər
- 5. Ofis mebelləri

- A) 3, 5
- B) 1, 4, 5
- C) 1, 3
- D) 1, 2, 5
- E) 2, 3, 4

20. Maliyyə hesabatlarının hazırlanması nəyə imkan verir?

- A) əməliyyatların mühasibat hesabları üzrə təhlil etməyə
- B) müştərilərə məhsul çeşidi ilə bağlı məlumat verməyə
- C) rəşional biznes qərarları qəbul etməyə

D) maliyyə əməliyyatlarının qeydiyyatı və təqdimatına

E) əməliyyatların təchizatçılar üzrə təhlil etməyə

21. MVHH nəyə imkan verir?

A) şirkətinizin idarəetmə vəziyyətini müəyyənləşdirməyə

B) müəssisənin müəyyən bir tarixdə xalis dəyərini hesablamağa

C) səhmdarların aldığı dividendləri hesablamağa

D) mənfəət vergisini hesablamağa

E) müəssisənin işçilərinin gəlir vergisini hesablamağa

22. Ədalətli dəyər:

A) ticarət endirimləri və güzəştlərin çıxılmasından sonra rüsum və əvəzləşdirilə bilməyən vergilərin əlavə olunması ilə əldə edilən qiymətə deyilir

B) aktivin ilin sonunda silinməsi müqabilində əldə etməyi gözlədiyi məbləğdir

C) illər üzrə hesablanmış amortizasiya xərclərinin cəminə bərabərdir

D) əməliyyatı həyata keçirməyə könüllü şəkildə istekli olan və bu əməliyyat haqqında bilikli iki əlaqəsiz tərəf arasında baş verən əməliyyatlar çərçivəsində mübadilə edilən məbləğə deyilir

E) aktivin faydalı istifadə müddətinin sonunda müəssisənin, aktivin silinməsi müqabilində əldə etməyi gözlədiyi məbləğdir

23. Kommersiya müəssisələrinin növləri

1. fərdi sahibkarlıq

2. ortaqlıq

3. məhdud məsuliyyətli müəssisə

4. qız müəssisə

5. vençur firmalar

A) 2, 3, 4

B) 1, 4, 5

C) 1, 2, 3

D) 1, 2, 4

E) 1, 3, 5

24. Gəlir, mühasibat uçotu dövrü ərzində, iqtisadi faydadakı artımı aşağıdakı formalarda təcəssüm etdirir:

1. Birbaşa mədaxillər
2. Aktivlərin artımı
3. Öhdəliklərin artması
4. Öhdəliklərin azalması
5. Aktivlərin azalması

- A) 1, 2, 5
- B) 2, 3, 4
- C) 1, 2, 4
- D) 1, 4, 5
- E) 1, 3, 5

25. Mal-material ehtiyatları dedikdə nə başa düşülür?

- A) satış üçün saxlanılan stolüstü və dizüstü kompüterlər
- B) müəssisənin cəmi aktivləri
- C) mühasibat uçotu dövrünün əvvəlində əlimizdə olan əmtəələr
- D) mühasibat uçotu dövrünün sonunda əlimizdə olan əmtəələr
- E) nəqliyyat vasitələri və müəssisənin cəmi aktivləri

26. Dəyərdən düşmə zərəri:

- A) aktivin balans dəyəri ilə qalıq dəyəri arasındakı fərqi ifadə edən məbləğdir
- B) aktivin balans dəyəri + bərpa olunan dəyəridir
- C) aktivin balans dəyəri ilə bərpa olunan dəyəri arasındakı fərqi ifadə edən məbləğdir
- D) aktivin balans dəyəri + maya dəyəri – qalıq dəyəridir

Mövzu 10

- E) aktivin ilkin dəyəri ilə maya dəyəri arasındakı fərqi ifadə edən məbləğdir

27. Qeydiyyat dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- A) əməliyyatı əks etdirən məlumatın söz ilə yazılışı
- B) əməliyyatı əks etdirən məlumatın söz və rəqəmlə yazılışı
- C) əməliyyatı əks etdirən məlumatın faksla ötürülməsi
- D) əməliyyatı əks etdirən məlumatın şifahi çatdırılması
- E) əməliyyatı əks etdirən məlumatın rəqəmlə yazılışı

28. Əmtəələrin qəbul edilməsinə dair sənəd hansı bölmə tərəfindən hazırlanır?

- A) insan resursları bölməsi

- B) maliyyə bölməsi
- C) əmtəələrin satışı ilə məşğul olan bölmə
- D) əmtəələri qəbul etməklə məşğul olan bölmə
- E) maliyyə uçuotu aparan bölmə

29. Aktiv nədir?

- A) gələcəkdə müəssisəyə iqtisadi səmərə gətirməsi gözlənilən, keçmiş hadisələrin nəticəsində yaranan və müəssisə tərəfindən idarə olunan resursdur
- B) müəssisənin başqalarına olan bank krediti
- C) müəssisənin başqalarına olan bank krediti, ticarət üzrə kreditor borcları və müəyyən xərclərlə bağlı borclar kimi cəmi borclar
- D) müəssisənin öhdəlikləri
- E) müəssisənin başqalarına olan bank krediti

30. Ümumi ehtiyat:

- A) əgər müəssisə hər hansı səbəbə və məqsədə görə mənfəətin bir hissəsini ayıraraq onu digər kapital ehtiyatlarından fərqləndirmək istəyirsə açılır
- B) hər hansı səbəbə və məqsədə görə mənfəətin bir hissəsi ayrılır və səhmdarlara ödənilir
- C) keçmiş illər ərzində toplanan mənfəətdir
- D) bölüşdürülməmiş mənfəətə əlavə olunaraq səhmdarlar arasında bölüşdürülür
- E) mənfəətin bir hissəsini ayıraraq digər kapital ehtiyatlarına əlavə edilir

31. LV Şirkəti kreditlə 15.000 manat dəyərində nəqliyyat vasitəsi almışdır. İkili yazılışı müəyyənləşdirin:

- A) Debet Nəqliyyat vasitəsi (uzunmüddətli aktiv – MVHH) 5.000 manat
Kredit Pul vəsaiti (cari aktiv – MVHH) 10.000 manat
- B) Debet Nəqliyyat vasitəsi (uzunmüddətli aktiv – MVHH) 15.000 manat
Kredit Uzunmüddətli aktivin təchizatçısına kreditor borcu (cari öhdəlik – MVHH) 15.000 manat
- C) Debet Pul vəsaiti (cari aktiv – MVHH) 5.000 manat
Kredit Nəqliyyat vasitəsi (uzunmüddətli aktiv – MVHH) 15.000 manat
- D) Debet Pul vəsaiti (cari aktiv – MVHH) 15.000 manat
Kredit Nəqliyyat vasitəsi (uzunmüddətli aktiv – MVHH) 15.000 manat
- E) Debet Torpaq və bina (uzunmüddətli aktiv – MVHH) 10.000 manat

Kredit Pul vəsaiti (cari aktiv – MVHH) 5.000 manat

32. Geri alına bilən imtiyazlı səhmlərin xüsusiyyətləri hansılardır?

1. səhmlər müəyyən dövrdən sonra geri alınır
2. səhm üzrə ödənilən dividend mənfəətin bölüşdürülməsi kimi qəbul edilir
3. imtiyazlı səhmdarlara qoyduqları pul geri qaytarılır
4. səhmlər geri alınmır

A) 2, 3, 4

B) 2, 4

C) 1, 2, 3

D) 1, 3, 4

E) 1, 3

33. Emissiya edilmiş kapital:

- A) adətən müəssisənin nizamnamə sənədində qeyd olunur
- B) elan edilmiş kapitaldan həqiqətən əldə edilmiş məbləğdir
- C) təsdiqlənmiş kapitalın maksimum sayının faktiki emissiya olunmuş hissəsini göstərən kapitaldır
- D) investorlar tərəfindən şirkətin kapitalına qoyulmuş sərmayənin məbləğidir
- E) müəssisənin emissiya edə biləcəyi kapitalın maksimum məbləğidir

34. Debet notası kim tərəfindən hazırlanır?

- A) satıcı
- B) auditor
- C) səhmdar
- D) rəhbər
- E) alıcı

35. Ortaqlıq nədir?

- A) iki və ya daha çox insan birgə fəaliyyət göstərərək mənfəəti öz aralarında bölüşdürürlər
- B) burada şirkətin səhmdarlarının (sahiblərinin) şirkətə görə cavabdehliyi və ya məsuliyyəti yalnız səhmdarın investisiyasının məbləği ilə məhdudlaşır
- C) sahibkar müəssisəni özü idarə edir
- D) müəssisənin səhmləri investorlara satılır və buradan əldə olunmuş pul vəsaiti şirkətin fəaliyyətində istifadə olunur

E) ortaqlar məhdud məsuliyyət daşıyır

36. Etibarlılıq prinsipinə görə:

- A) Münasib olan, lakin etibarlı sayılmayan məlumat maliyyə hesabatında göstərilməməlidir
- B) Müxtəlif dövrlər üçün hazırlanan maliyyə hesabatları eyni prinsiplərə əməl etməklə, eyni qayda ilə tərtib edilməlidir
- C) Bütün keyfiyyət göstəricilərinin tətbiq edilməlidir
- D) Maliyyə hesabatlarında əməliyyatlar düzgün şəkildə təqdim olunmalıdır
- E) Müəssisə öz fəaliyyətini ən azı növbəti 12 ay ərzində davam etdirəcək

37. Müəssisəyə yenidən investisiya oluna bilən və dividend şəklində sahibkarlara/səhmdarlara ödənilə bilən vəsait necə adlanır?

- A) investisiya
- B) kapital
- C) dividend
- D) gəlir
- E) mənfəət

38. Maliyyə hesabatlılığının son nəticəsi hansı prosesdir?

- A) kassa kitabının tərtib olunmasıdır
- B) maliyyə hesabatlarının tərtib olunmasıdır
- C) qeydiyyat kitabında ikili yazılışların aparılması
- D) maliyyə hesabatlarının tərtib olunmasıdır
- E) ilkin sənədlərin köməyi ilə uçotun aparılması

39. İstifadə müddəti nədir?

- A) aktivin müəssisənin istifadəsi üçün yararlı olduğu müddətdir
- B) istehsal müddətidir
- C) anbara daşınana qədər olan müddətdir
- D) istehsal+daşınma müddətidir
- E) aktivin müəssisənin istifadəsi üçün yararsız olduğu müddətdir

40. Maliyyə hesabatları nə üçün zəruridir?

- A) əməliyyatların mühasibat hesabları üzrə təhlil etmək üçün
- B) qəbul olunmuş təlimatlar və ya metodları öyrənmək üçün

C) fəaliyyəti səmərəli şəkildə — müəssisə sahiblərinin tələblərinə cavab verərək idarə etmək və hesabatlardan istifadə edən digər maraqlı tərəflərin məlumat ehtiyaclarını ödəmək üçün

D) əməliyyatın mənbəyi, onun maliyyə hesabatlarında tanınması, işlənilməsi və yekun icmalı daxil olmaqla, maliyyə əməliyyatlarının qeydiyyatı və təqdimatı üçün

E) mühasibat kitablarında hesab-fakturalar, qəbzlər, müqavilə və s. kimi sənədləri yoxlamaq üçün

41. Qəbz nə üçün istifadə olunur?

A) çəklərdə yol verilən səhvlərə düzəlişlər etmək və geri qaytarılan əmtəələrin uçotunu aparmaq üçün

B) satış hesab-fakturalarında yol verilən səhvlərə düzəlişlər etmək və geri qaytarılan əmtəələrin uçotunu aparmaq üçün

C) əməliyyat və ya hadisənin baş verdiyini təsdiq etmək üçün

D) ödəyəni pulun ödəndiyi barədə məlumatlandırmaq üçün

E) alış hesab-fakturalarında yol verilən səhvlərə düzəlişlər etmək və geri qaytarılan əmtəələrin uçotunu aparmaq üçün

42. Müəssisədə önəmli hesabatlar hansılardır?

A) Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat

B) Məcmu gəlir haqqında hesabat və Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat

C) Aktivlərin hərəkəti haqqında hesabat və Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat

D) Məcmu gəlir haqqında hesabat

E) Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat

43. Dövrün sonuna olan mal-material ehtiyatlarının ölçülməsi əsasən hansı üsulla həyata keçirilir:

1. Düz xətt

2. İlk mədaxil ilk məxaric (İMİM)

3. Son mədaxil ilk məxaric (SMİM)

4. İstehsaldan asılı olaraq məxaric (İAOM)

5. Orta dəyər (ORDƏ)

A) 1, 2, 3

B) 2, 5

C) 3, 4

D) 2, 4, 5

E) 1, 4

Mövzu 7

44. Maliyyə hesabatları nə üçün zəruridir?

A) əməliyyatların mühasibat hesabları üzrə təhlil etmək üçün

B) qəbul olunmuş təlimatlar və ya metodları öyrənmək üçün

C) fəaliyyəti səmərəli şəkildə — müəssisə sahiblərinin tələblərinə cavab verərək idarə etmək və hesabatlardan istifadə edən digər maraqlı tərəflərin məlumat ehtiyaclarını ödəmək üçün

D) mühasibat kitablarında hesab-fakturalar, qəbzlər, müqavilə və s. kimi sənədləri yoxlamaq üçün

E) əməliyyatın mənbəyi, onun maliyyə hesabatlarında tanınması, işlənilməsi və yekun icmal daxil olmaqla, maliyyə əməliyyatlarının qeydiyyatı və təqdimatı üçün

45. Aşağıdakılardan hansı fərdi sahibkarlığın üstün cəhəti deyildir?

A) Məhdud məsuliyyət

B) Müəssisənin bir nəfər tərəfindən idarə olunması

C) Bir dəfə vergi tutulması

D) Maliyyə hesabatlarının dərc edilməsinin tələb olunmaması

E) Mənfəətin bölüşdürülməməsi

46. Əmtəələrin göndərilməsinə dair sənəd özündə aşağıdakı məlumatları əks etdirir:

1. Əmtəələrin qəbul edildiyi gün

2. Əmtəələrin göndərilmə tarixi

3. Alıcının adı və ünvanı

4. Əmtəələrin sayı və növü

5. Satıcının adı və ünvanı

A) 2, 3, 4

B) 2, 3, 4, 5

C) 1, 2, 4

D) 1, 4, 5

E) 1, 2, 3, 4

47. Nominal dəyərdən artıq qiymətlə emissiyası üçün mühasibat yazılışı

A) Debet Pul vəsaiti

Kredit Adi səhmlər

Kredit Emissiya gəliri

B) Debet Adi səhmlər

Kredit Pul vəsaiti

C) Debet Pul vəsaiti

Kredit Emissiya gəliri

D) Debet Pul vəsaiti

Kredit Mənfəət

E) Debet Bölüşdürülməmiş nənfəət

Kredit Adi səhmlər

Kredit Pul vəsaiti

48. Təcrübə-konstruktor işləri:

A) xidmətlərin kommersiya yolu ilə istehsalı və ya istifadəsinin başlanmasına qədər planlaşdırılmasıdır

B) yeni elmi və ya texniki bilik və ideyaların əldə olunması perspektivi baxımından orijinal və planlı elmi araşdırmaların tətbiq edilməsidir

C) müəssisənin qeyri-maddi aktivdən gələcəkdə ehtimal olunan iqtisadi səmərəni necə əldə edəcəyini nümayiş etdirə bilməsidir

D) yeni və ya daha təkmil materialların – məhsulların, proseslərin, sistem və xidmətlərin kommersiya yolu ilə istehsalı və ya istifadəsinin başlanmasına qədər planlaşdırılması və ya layihələşdirilməsi üçün elmi kəşflərin və digər biliklərin tətbiq olunmasıdır

E) gələcək iqtisadi səmərənin mövcud olmasının müəyyənləşdirilməsi, yeni və ya daha təkmil materialların – məhsulların, proseslərin, sistem və xidmətlərin kommersiya yolu ilə istehsalı və ya istifadəsinin başlanmasına qədər planlaşdırılmasıdır

49. Amortizasiya oluna bilən dəyər:

A) əməliyyatı həyata keçirməyə könüllü şəkildə istəkli olan və bu əməliyyat haqqında bilikli iki əlaqəsiz tərəf arasında baş verən əməliyyatlar çərçivəsində mübadilə edilən məbləğdir

B) ticarət endirimləri və güzəştlərin çıxılmasından sonra rüsum və əvəzləşdirilə bilməyən vergilərin əlavə olunması ilə əldə edilən dəyərdir

C) aktivin ilkin dəyərindən və ya bu dəyəri əvəz edən digər məbləğdən son qalıq dəyərinin çıxılması ilə əldə olunan dəyərdir

D) aktivin gündəlik fəaliyyətini davam etdirməsi üçün mövcud imkanlarının qorunub saxlanmasına sərf edilən məsrəfdir

E) istehsalın həcmindən asılı olaraq dəyişən dəyərdir

50. Səhmlərin nominal dəyərlə emissiyası zamanı mühasibat yazılışı

A) Debet Pul vəsaiti

Kredit Mənfəət

B) Debet Adi səhmlər

Kredit Pul vəsaiti

C) Debet Bölüşdürülməmiş nənfəət

Kredit Adi səhmlər

D) Debet Pul vəsaiti

Kredit Emissiya gəliri

E) Debet Pul vəsaiti

Kredit Adi səhmlər

51. Məhdud məsuliyyətli müəssisənin sahibləri kimlərdir?

A) Səhmdarlar, payçılar

B) Direktorlar

C) Menecerlər

D) Ortaqlar

E) Fiziki şəxs kimi çıxış edən rəhbər

52. Ticarət endirimləri aşağıdakı məqsədlərlə edilir:

1. Uzunmüddətli satışı artırmaq

2. Qısamüddətli satışı artırmaq

3. Köhnəlmiş mal-material ehtiyatlarını əldən çıxarmaq

4. Müştəriləri dinləmək

5. Dəyərli müştəriləri mükafatlandırmaq

A) 2, 3, 5

B) 2, 4, 5

C) 1, 2, 3

D) 1, 2, 4

E) 2, 3, 4

53. Bölüşdürülməmiş mənfəət hesabı:

- A) ehtiyat kapitalına əlavə olunaraq adi səhm sahibləri arasında bölüşdürülür
- B) əgər müəssisə hər hansı səbəbə və məqsədə görə mənfəətin bir hissəsini ayıraraq onu digər kapital ehtiyatlarından fərqləndirmək istəyirsə açılır
- C) mənfəətin bir hissəsini ayıraraq onu digər kapital ehtiyatlarına əlavə edilir
- D) keçmiş illər ərzində toplanan gəliri özündə əks etdirir
- E) keçmiş illər ərzində toplanan mənfəəti özündə əks etdirir

54. Düz xətt metodunda amortizasiya hansı düstur vasitəsilə hesablanır?

- A) $Amortizasiya = \frac{Gözlənilən qalıq dəyəri - Aktivin ilkin dəyəri}{Aktivin gözlənilən faydalı istifadə müddəti}$
- B) $Amortizasiya = \frac{Aktivin gözlənilən faydalı istifadə müddəti - Gözlənilən qalıq dəyəri}{Aktivin ilkin dəyəri}$
- C) $Amortizasiya = \frac{Aktivin ilkin dəyəri - yığılmış amortizasiya}{Aktivin gözlənilən faydalı istifadə müddəti}$
- D) $Amortizasiya = \frac{Aktivin ilkin dəyəri - Gözlənilən qalıq dəyəri}{Aktivin gözlənilən faydalı istifadə müddəti}$
- E) $Amortizasiya = \frac{Aktivin qalıq dəyəri - Gözlənilən qalıq dəyəri}{Aktivin gözlənilən faydalı istifadə müddəti}$

55. İmtiyazlı səhmlərin xüsusiyyətləri:

- 1. İmtiyazlı səhmdarların səs vermək hüququ yoxdur
- 2. İmtiyazlı səhmlər geri alınan və alınmayan olmaqla iki formada ola bilər
- 3. Kapital səhmləri səsvermə hüququ daşıyır
- 4. Onlara yalnız bütün xərclər çıxıldıqdan sonra geri qalan mənfəət çatır

- A) 1, 2
- B) 2, 4,
- C) 2, 3, 4
- D) 1, 2, 3
- E) 3, 4

56. Aşağıdakı bəndlərdən hansı aktiv deyil?

- A) Alınmış bank krediti
- B) Zavod və avadanlıq
- C) Torpaq və binalar
- D) Kompüter proqramı və avadanlıqları

E) Nəqliyyat vasitələri

57. Fərdi sahibkarlıq müəssisəsinin nəçə sahibi olur?

A) Qeyri-məhdud sayda

B) Bir

C) İki

D) Maksimum 20-yə qədər

E) Üç və daha çox

58. Müştərinin krediti ödəmək qabiliyyəti (yəni, əmtəələri ona kreditlə satmalı olub-olmadığımız) müəyyənləşdirildikdən sonra, müəssisə nə etməlidir?

A) həmin müştəri üçün kredit limitini təyin etməlidir

B) həmin müştəri üçün kreditlə satacağı əmtəələrin çeşidini təyin etməlidir

C) yeni müştərilər axtarmalıdır

D) həmin müştərinin fəaliyyətini araşdırmalıdır

E) müştərilərin kredit əməliyyatlarının tarixçəsini araşdırmalıdır

59. Aşağıdakı fikirlərdən hansı səhvdir?

A) Növbəti illərdə şübhəli borclar üzrə qiymətləndirilmiş ehtiyatlar xalis məbləğ şəklində tətbiq edilir, yəni, il üzrə qiymətləndirilmiş ehtiyat çıxılsın cari ilin sonuna olan qiymətləndirilmiş ehtiyat hesabıdır

B) İl ərzində debitor borclar üzrə qiymətləndirilmiş ehtiyatlardakı artım MGHH-yə xərc kimi köçürülür

C) Krediti ödəmə qabiliyyəti müştərilərin ödəniş və digər satış şərtləri kimi öhdəliklərini yerinə yetirmə qabiliyyəti deməkdir

D) Debitor borcların idarə edilməsi əlavə xərclərin yaranmasına səbəb olur

E) Krediti ödəmə qabiliyyəti müştəriyə təklif edilə bilən satışın ən yüksək məbləği deməkdir

60. Müəssisənin gündəlik fəaliyyəti ilə bağlı satış əməliyyatları aşağıdakılar aid oluna bilər:

1. Malların heç bir dəyişiklik edilərək, alındığı kimi satılması

2. Başqa müəssisə tərəfindən istehsal edilən hazır malların satılması

3. Malların heç bir dəyişiklik edilmədən, alındığı kimi satılması

4. Müəssisə tərəfindən istehsal edilən hazır malların satılması

A) 1, 2

- B) 1, 2, 3
- C) 3, 4
- D) 2, 3, 4
- E) 2, 4

61. Səhm kapitalı necə təsnifləşdirilə bilər?

- 1. təsdiqlənmiş
- 2. emissiya edilmiş
- 3. cari
- 4. elan edilmiş və ya ödənilmiş
- 5. uzunmüddətli

- A) 2, 3, 4
- B) 2, 4, 5
- C) 1, 2, 3
- D) 3, 4, 5
- E) 1, 2, 4

62. Haqların emissiyası ilə bağlı aşağıda verilmiş fikirlərdən hansı səhvdir?

- A) Mövcud səhmdarlara pul vəsaiti müqabilində emissiya edilən və bir haqq kimi təklif edilən səhmlərdir.
- B) Adətən bazar qiymətindən aşağı olur.
- C) Haqların emissiyasını həyata keçirmək daha az inzibati xərc tələb edir.
- D) Əgər səhmdarların çoxu öz haqlarını satarsa, nəzarət paketini əlində saxlayan səhmdarlar qrupu dəyişilə bilər
- E) Kapital ehtiyatlarının bir hissəsini səhm kapitalına çevirməklə mövcud səhmdarlar üçün səhmlərin emissiyasıdır.

63. Maliyyə hesabatları üçün qeydlərin verilməsinin məqsədi nədir?

- A) müəssisəyə ilk dörd hesabatda təqdim olunmayan əlavə məlumatı təqdim etmə imkanı verməkdir
- B) müəyyən vaxt ərzində bu kapitalın artıb və ya azaldığını göstərməkdir
- C) müəssisə üçün pul vəsaiti qazandıran fəaliyyətlər (məs., satışlar) haqqında məlumat verməkdir
- D) müəssisədə ilkin investisiyasının qorunub saxlandığını göstərməkdir

E) müəyyən dövr (adətən bir il) ərzində baş vermiş pul vəsaitlərinin mədaxili və məxarici haqqında məlumat verməkdir

64. Emissiya gəliri nədir?

- A) likvidləşdirilmə zamanı kapitalın geri qaytarılması üzrə səhmlərin həcmidir
- B) səhmlərin emissiya qiymətinin nominal dəyərindən az olan hissəsidir
- C) səhmlərin nominal dəyərlə ifadəsidir
- D) səhmlərin emissiya qiymətinin nominal dəyərindən artıq olan hissəsidir
- E) keçmiş illər ərzində toplanan mənfəətdir

65. Kreditor borclarının həqiqi məbləği necə hesablanır?

- A) Alışlar üzrə hesab fakturada göstərilən məbləğ – alınmış endirim = Debitor borclarının həqiqi məbləği
- B) Alışlar üzrə kitabda göstərilən məbləğ – alınmış endirim = Kreditor borclarının həqiqi məbləği
- C) Satınalmalar üzrə hesab fakturada verilən məbləğ – əldə olunmuş endirim = Kreditor borclarının həqiqi məbləği
- D) Satışlar üzrə hesab fakturada göstərilən məbləğ – təqdim olunmuş endirim = Debitor borclarının həqiqi məbləği
- E) Satınalmalar üzrə kassa kitabında göstərilən məbləğ – Ticarət endirimi = Debitor borclarının həqiqi məbləği

66. Mühasibat uçotu nədir?

- A) maliyyə əməliyyatlarının qeydiyyatı prosesidir
- B) əməliyyatı əks etdirən məlumatın faksla ötürülməsi
- C) əməliyyatın mənbəyi, onun maliyyə hesabatlarında tanınması, işlənilməsi və yekun icmal daxil olmaqla, maliyyə əməliyyatlarının qeydiyyatı və təqdimatı prosesidir
- D) əməliyyatın mənbəyi, onun maliyyə hesabatlarında tanınması, işlənilməsi
- E) əməliyyatı əks etdirən məlumatın söz və rəqəmlə yazılışı, maliyyə əməliyyatlarının qeydiyyatı, hesabatların səhmdarlara və üçüncü şəxslərə çatdırılması prosesidir

67. Azalan qalıq metodu ilə amortizasiya necə hesablanır?

- A) Amortizasiya = (Aktivin ilkin dəyəri-yığılmış amortizasiya)*amortizasiya dərəcəsi

B)
$$\text{Amortizasiya} = \frac{\text{Aktivin ilkin dəyəri} - \text{Gözlənilən son qalıq dəyəri}}{\text{Cəmi gözlənilən istehsal}}$$

- C) Amortizasiya = (Aktivin ilkin dəyəri-yığılmış amortizasiya)*istifadə müddəti

$$D) \text{ Amortizasiya} = \frac{\text{Aktivin ilkin dəyəri} - \text{Gözlənilən qalıq dəyəri}}{\text{Aktivin gözlənilən faydalı istifadə müddəti}}$$

$$E) \text{ Amortizasiya} = \frac{\text{Aktivin ilkin dəyəri}}{\text{Aktivin gözlənilən faydalı istifadə müddəti}}$$

68. Satınalma qiyməti:

- A) illər üzrə hesablanmış amortizasiya xərclərinin cəmi
- B) bazar dəyərləri
- C) aktivin faydalı istifadə müddətinin sonunda müəssisənin, aktivin silinməsi müqabilində əldə etməyi gözlədiyi məbləğdir
- D) ticarət endirimləri və güzəştlərin çıxılmasından sonra rüsum və əvəzləşdirilə bilməyən vergilərin əlavə olunması ilə əldə edilən qiymətə deyilir
- E) aktivin ilin sonunda silinməsi müqabilində əldə etməyi gözlədiyi məbləğdir

69. Təcrübə-konstruktor işlərinin nəticəsində əmələ gəlmiş aktiv, yalnız və yalnız müəssisə aşağıdakı tələbləri ödədikdə qeyri-maddi aktiv kimi qeydə alına bilər:

1. Aktivin tamamlanmasının texniki mümkünlüyü və istifadəyə və ya satışa hazır olması
2. Müəssisənin aktivini istifadə və satış üçün tamamlamaq niyyətində olması
3. Müəssisənin aktivini istifadə etmə və satma imkanının olmaması
4. Müəssisənin qeyri-maddi aktivdən gələcəkdə ehtimal olunan iqtisadi səmərəni necə əldə edəcəyini nümayiş etdirə bilməsi
5. İstifadəyə və ya satışa hazır olmaması

- A) 1, 2, 3
- B) 3, 4, 5
- C) 2, 4, 5
- D) 1, 3, 4
- E) 1, 2, 4

70. Maliyyə hesabatları kimləri maraqlandırır?

1. səhmdarları
2. bankları
3. reklam şirkətlərini
4. kreditörleri
5. müştəriləri

- A) 2, 3
- B) 1, 2, 4
- C) 2, 3, 4
- D) 1, 3, 4
- E) 1, 4

71. Aşağıdakı bəndlərdən hansı gəlirdir?

- A) Səhm kapitalı
- B) Uzunmüddətli aktivlərin satışından əldə edilən pul vəsaiti
- C) İşçilərin əməkhaqqları
- D) Bankdan əldə edilmiş borc vəsaiti
- E) Əldə edilmiş faiz gəliri

72. Gündəlik satınalmalar və satışlar kitabları:

- A) böyük həcmdə kredit satışları/satınalmaları kimi əməliyyatları qeyd etmək üçün müvafiq ilkin qeydiyyat kitablarıdır
- B) böyük həcmdə kredit satışlar kimi əməliyyatları qeyd etmək üçün müvafiq ilkin qeydiyyat kitablarıdır
- C) bütün kredit satışları və ya satınalmaları və alışlar üzrə əməliyyatları bir yerdə toplayan kitabdır
- D) böyük həcmdə kredit satınalmalar kimi əməliyyatları qeyd etmək üçün müvafiq ilkin qeydiyyat kitablarıdır
- E) nəgd satışları və ya satınalmaları üzrə əməliyyatları bir yerdə toplayan kitabdır

73. Açıq tipli səhmdar cəmiyyətlərin:

- A) adətən yeganə sahibi olur
- B) səhmləri fond birjalarında açıq şəkildə alınıb-satılır, bu şirkətlərin minlərlə səhmdarları ola bilər və onlar adətən, orta və yaxud böyük ölçüdə olur
- C) səhmdarların qazancı əməkhaqqı və dövriyyədən çıxarılan pul vəsaitləri şəklində olur
- D) iki və ya daha çox insan birgə fəaliyyət göstərərək mənfəəti öz aralarında bölüşdürürlər
- E) səhmləri yalnız bütün səhmdarların icazəsi ilə kənar investora satıla bilər, adətən az sayda səhmdarı olur

74. Gəlir aşağıdakı kateqoriyalara bölünür:

1. Xərclər

2. Mənfəət

3. Gəlirlər

4. Qazanclar

A) 3, 4

B) 1, 3

C) 1, 2

D) 2, 4

E) 2, 3

Mövzu 2

75. Kapitalı əks etdirən düstur hansıdır?

A) Kapital = Cəmi qeyri maddi aktivlər – Cəmi öhdəliklər

B) Kapital = Uzunmüddətli aktivlər – Cəmi kapital

C) Kapital = Cəmi aktivlər – Cəmi debitor borcları

D) Kapital = Cəmi pul vəsaitləri – Cəmi öhdəliklər

E) Kapital = Cəmi aktivlər – Cəmi öhdəliklər

76. Satınalmaların maya dəyərinə aşağıdakılar daxil edilir:

1. Satınalma qiyməti

2. Əvəzləşdirilməsi mümkün olmayan idxal rüsumları və digər vergilər

3. Birbaşa satınalma ilə bağlı olmayan nəqliyyat və yükləmə-boşaltma məsrəfləri

4. Orta maya dəyəri

5. Material, hazır məhsul və xidmətlərin satın alınmasına birbaşa aid olan digər məsrəflər

A) 1, 4, 5

B) 1, 2, 5

C) 1, 2, 3, 4

D) 1, 2, 5

E) 2, 3, 5

77. Qalıq dəyəri nədir?

A) istehsalın həcmindən asılı olaraq dəyişən dəyərdir

B) əməliyyatı həyata keçirməyə könüllü şəkildə istekli olan və bu əməliyyat haqqında bilikli iki əlaqəsiz tərəf arasında baş verən əməliyyatlar çərçivəsində mübadilə edilən məbləğə deyilir

C) aktivin gündəlik fəaliyyətini davam etdirməsi üçün mövcud imkanlarının qorunub saxlanmasına sərf edilən məsrəfdir

D) aktivin faydalı istifadə müddətinin sonunda müəssisənin, aktivin silinməsi müqabilində əldə etməyi gözlədiyi məbləğdir

E) ticarət endirimləri və güzəştlərin çıxılmasından sonra rüsum və əvəzləşdirilə bilməyən vergilərin əlavə olunması ilə əldə edilən qiymətə deyilir

78. Fiziki əsası olmayan, lakin sahibkarın imtiyazı və hüququ əsasında dəyər yaradan dövriyyədən kənar aktivlər necə adlanır?

A) Əsas vəsaitlər

B) Maddi aktivlər

C) Bölüşdürülməmiş mənfəət

D) Nizamnamə kapitalı

E) Qeyri-maddi aktivlər

79. Mənfəət necə hesablanır?

A) Mənfəət = Xalis aktivlərdəki azalma + Pul çıxarmaları – İnvestisiya edilmiş kapital

B) Mənfəət = Xalis aktivlərdəki artım - Pul çıxarmaları + İnvestisiya edilmiş kapital

Mövzu 6

C) Mənfəət = Xalis aktivlərdəki artım + Pul çıxarmaları + Nizamnamə kapital

D) Mənfəət = Xalis aktivlərdəki artım + Pul daxilolmaları – Nizamnamə kapital

E) Mənfəət = Xalis aktivlərdəki artım + Pul çıxarmaları – İnvestisiya edilmiş kapital

80. Məhdud Məsuliyyətli Ortaqlıqda çatışmazlıqlar:

1. Ortaqların qeyri-məhdud məsuliyyəti

2. Mənfəətin bölüşdürülməsi

3. Daha böyük həcmdə investisiya imkanları

4. Müəyyən narazılıqların və ya mübahisələrin baş verməsi ehtimalı

5. Kommersiya risklərinin bölüşdürülməsi

A) 2, 4, 5

B) 1, 3, 5

- C) 3, 4
- D) 2, 4
- E) 1, 2, 3

81. Aşağıdakı bəndlərdən hansı birbaşa olaraq maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks olunmur?

- A) Kapital
- B) Satınalmalar
- C) Öhdəliklər
- D) Kredit faizi
- E) Aktivlər

82. Mühasibat uçotunda “əsasları” hansı mənanı kəsb edir?

- A) elm haqqında nəzəriyyələr
- B) mühasibat uçotu haqqında klassik və müasir nəzəriyyələrin öyrənilməsi
- C) qəbul olunmuş təlimatlar və ya metodlar deməkdir
- D) qəbul olunmuş təlimatlar və qeydiyyat prosesi
- E) əməliyyatı əks etdirən məlumatın söz və rəqəmlə yazılışı

83. Sabit zamanət nədir?

- 1. müəyyən bir aktivin girov qoyulması
- 2. girovsuz alqı-satqının keçirilməsi
- 3. kreditin yalnız müəyyən bir avadanlığı girov qoymaqla götürülməsi
- 4. şifahi razılaşma yolu ilə alqı-satqı

- A) 2, 3, 4
- B) 1, 2, 3
- C) 2, 4
- D) 1, 3
- E) 1, 3, 4

84. Tahirin magistral yolun kənarında yerləşən bir restoranı vardır. O, müştəriləri günün 24 saati qəbul etdiyinə görə əlində olan nəğd pul vəsaitini öz bank hesabına hər gün bankın bağlanmasına yaxın, saat 5:00 -da qoyur. Dünən o, bank hesabına 3.120 manat məbləğində nəğd pul köçürmüşdür. Tahir bu əməliyyatı kassa kitabında necə qeyd etməlidir?

- A) Debet nəğd pul vəsaiti; Kredit bank
- B) Debet bank; Kredit bank
- C) Debet nəğd pul vəsaiti; Kredit satışlar
- D) Debet bank; Kredit nəğd pul vəsaiti
- E) Debet nəğd pul vəsaiti; Kredit nəğd pul vəsaiti

85. Mal-material ehtiyatlarına aşağıdakı aktivlər aiddir:

- 1. müəssisənin adi fəaliyyəti zamanı satış məqsədilə saxlanılan**
- 2. satış üçün istehsal prosesində hazırlanmaqda olan**
- 3. alətlər, hansı ki, istehsal prosesində istifadə olunan**
- 4. istehsal və ya xidmətlərin göstərilməsi prosesində sərf edilən xammal və materiallar formasında olan**

- A) 3, 4
- B) 2, 3, 4
- C) 2, 5
- D) 1, 2, 4
- E) 1, 4

86. Aşağıdakılardan hansılar kapitaldakı mümkün dəyişikliklərin səbəbi ola bilər?

- 1. Satışların həcmi**
- 2. Müəssisə tərəfindən alınmış aktivlərin miqdarı**
- 3. Dövr ərzində baş verən xərc və gəlirlər**
- 4. Müəssisə və səhmdarlar arasında baş verən digər əməliyyatlar (məs., səhm kapitalı ödənişləri və pul çıxarmaları və s.)**
- 5. Kapitalın müxtəlif tərkib hissələri arasında baş verən köçürmələr (məs., bölüşdürülməmiş mənfəət hesabından kapital ehtiyatları hesabına)**

- A) 1, 2, 3
- B) 3, 4, 5
- C) 2, 4, 5
- D) 1, 3, 4
- E) 2, 3, 4

87. Pul vəsaiti dedikdə

- A) əldə olan nəğd pul vəsaiti başa düşülür

- B) bank hesabında saxlanılan pul vəsaitlərinin cəmi başa düşülür
- C) debitorlar tərəfindən gələcəkdə ödənilməsi gözlənilən pul vəsaitlərinin cəmi başa düşülür
- D) banka ödəniləcək kreditor borclarının cəmi başa düşülür
- E) əldə olan nəqd pul vəsaiti və bank hesabında saxlanılan pul vəsaitlərinin cəmi başa düşülür

88. Dəyişkən qaimə məsrəfləri:

- A) mal-material ehtiyatlarının ilkin dəyəri, bu məsrəflər dövr ərzində sabit qalır
- B) müəssisənin istehsal həcmi ilə birbaşa əlaqəli olan amortizasiya məsrəfləri
- C) istehsalın həcmindən asılı olmayaraq, bu məsrəflər dövr ərzində sabit qalır
- D) birbaşa satınalma ilə bağlı olan nəqliyyat və yükləmə-boşaltma məsrəfləridir
- E) istehsalın həcmindən asılı olaraq dəyişir

89. Borc öhdəliklərinin xüsusiyyətləri hansılardır?

1. Bu borclar razılaşdırılmış şərtlərə əsasən ödənilməlidir və həmçinin, müəyyən faiz dərəcəsinə malikdir
2. Borc üzrə faiz mənfəətin məbləğindən asılı olmayaraq ödənilməli olan xərkdir
3. Borc öhdəlikləri zəmanətli və zəmanətsiz ola bilər
4. Öhdəlik mənfəətin bölüşdürülməsi kimi qəbul edilir
5. İmtiyazlı səhmdarlar tərəfindən ödənilməlidir

- A) 1, 2, 3
- B) 2, 3, 4
- C) 2, 4, 5
- D) 1, 2, 3, 5
- E) 1, 3, 4

90. Uzunmüddətli öhdəliklərin xüsusiyyətləri:

1. Bankdan götürülən sabit müddətli kreditlər bir ildən daha çox müddətə ödənilməlidir
2. İstiqrazlar (istiqrazlar məhdud məsuliyyətli cəmiyyətlər tərəfindən çap edilən və müəyyən vaxtdan sonra ödənilməli olan qiymətli kağızlardır)
3. 12 aydan az müddətdə ödəniləcək öhdəliklər
4. Cari vergi öhdəliyi

- A) 1, 2
- B) 2, 4
- C) 1, 2, 3
- D) 2, 3, 4
- E) 3, 4

91. Geri qaytarılan satışlar, yeni müştərilərin geri qaytardığı əmtəələr hansı kitabında qeyd olunur?

- A) satışlar
- B) kassa
- C) alışlar
- D) satışlar və kassa
- E) gündəlik geri qaytarılmış satışlar

92. Qeyri-maddi aktivlər satınalmanın formasına görə iki növə bölünür:

1. Satın alınmış qeyri-maddi aktivlər
2. Uzunmüddətli qeyri-maddi aktivlər
3. Qeyri-məhdud faydalı istifadə müddəti olan qeyri-maddi aktivlər
4. Müəssisə daxilində formalaşdırılmış (yaradılmış) qeyri-maddi aktivlər

- A) 1, 2, 3
- B) 1, 4
- C) 3, 4
- D) 2, 4
- E) 1, 3, 4

93. Səhmdar şirkətin mənfəəti:

- A) İşçilər və səhmdarlar arasında bölüşdürülür
- B) Ortaqlar arasında bölüşdürülür
- C) Fərdi sahibkarın payına düşür
- D) Divident şəklində səhmdarlara təqdim edilir
- E) Direktorlar şurasının üzvlərinə əmək haqqı şəklində verilir

94. Rəhbərliyin məlumat tələbatları hansı uçot vasitəsilə ödənilir?

- A) statistika
- B) operativ

- C) maliyyə
- D) idarəetmə
- E) vergi

95. Əgər qeyri-maddi aktivin istifadə müddəti müəyyən edilə bilmirsə (yəni məhdud deyilsə), bu nə hesab edilir?

- A) Cari qeyri-maddi aktiv
- B) Dəyərdən düşmə zərəri
- C) Təcrübə-konstruktor işləri
- D) Qeyri-məhdud faydalı istifadə müddətinə malik aktiv
- E) Uzunmüddətli qeyri-maddi aktiv

96. Sahibkar mal alıqda iki növ əməliyyat baş verir:

- A) Birinci əməliyyat: malların alışı, ikinci əməliyyat: malların anbara yerləşdirilməsi
- B) Birinci əməliyyat: malların alışı, ikinci əməliyyat: pul vəsaitinin ödənişi
- C) Birinci əməliyyat: kreditin həcmnin azaldılması, ikinci əməliyyat: malların alışı
- D) Birinci əməliyyat: debitor borcunun ödənişi, ikinci əməliyyat: malların sifarişçiyə çatdırılması
- E) Birinci əməliyyat: malların maşınlarla yüklənməsi, ikinci əməliyyat: pulun bank hesabına köçürülməsi

97. Maliyyə hesabatlarının kənar istifadəçiləri kimlərdir?

- A) investorlar, banklar, kreditorlar
- B) işçilər, banklar, kreditorlar
- C) rəhbər, banklar, kreditorlar, işçilər
- D) maliyyə meneceri, banklar, sığorta təşkilatları
- E) səhmdarlar, menecerlər, kreditorlar

98. Aktivin ilkin dəyəri 100000 manatdır. Aktivin gözlənilən faydalı istifadə müddətinin 10 il olduğunu nəzərə alsaq aktivin bir ildən sonra amortizasiya xərci nə qədərdir (düz xətt metodu)?

- A) 18000
- B) 9000
- C) 10000
- D) 1000

E) 8000

99. İstifadəçilər Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatdan istifadə edərək, əsasən aşağıdakılar haqqında məlumat əldə edirlər:

- 1. Müəssisə üçün pul vəsaiti qazandıran fəaliyyətlər (məs., satışlar)**
- 2. Mənfəət və zərərin həcmi haqqında məlumat**
- 3. Müəssisədə pul vəsaitlərinin istifadəsi ilə bağlı fəaliyyətlər (məs., avadanlığın alınması)**
- 4. Kapitalda baş verən dəyişikliklər haqqında**
- 5. Kapitalın həcmnin dəyişmə səbəbləri haqqında**

A) 2, 3, 5

B) 2, 3

C) 3, 5

D) 1, 3

E) 1, 2, 4

100. Düz xətt metodu:

A) əməliyyatı həyata keçirməyə könüllü şəkildə istəkli olan və bu əməliyyat haqqında bilikli iki əlaqəsiz tərəf arasında baş verən əməliyyatlar cəmlənir

B) ticarət endirimləri və güzəştlərin çıxılmasından sonra rüsum və əvəzləşdirilə bilməyən vergilərin əlavə olunması ilə əldə edilən qiymətdir

C) aktivin gündəlik fəaliyyətini davam etdirməsi üçün mövcud imkanlarının qorunub saxlanmasına sərf edilən məsrəfidir

D) aktivin dəyəri onun faydalı istifadə müddəti üzrə sabit şəkildə bölüşdürülür (əgər aktivin son qalıq dəyəri dəyişmirsə)

E) illər üzrə hesablanmış amortizasiya xərclərinin cəmidir

101. Maliyyə hesabatları kənar istifadəçilərə hansı məsələləri qiymətləndirməsinə kömək edir?

1. İlk sənədlərdə əməliyyatların aparılmasının düzgünlüyünü (yəni müəssisə nəyə sahibdir və kimə, nə qədər borcludur)

2. Müəyyən dövrdə müəssisənin maliyyə vəziyyətini (yəni müəssisə nəyə sahibdir və kimə, nə qədər borcludur)

3. Onun müəyyən bir dövr ərzindəki maliyyə fəaliyyətinin nəticələrini

4. Müəssisədə menecerlər qrupunun təşkili və işlərin aparılmasının vəziyyətini

5. Keçən illə müqayisədə cari ildə maliyyə vəziyyətindəki dəyişiklikləri (müəssisə bu il ərzində keçən ilə nisbətən necə fəaliyyət göstərmişdir)

- A) 1, 2, 3
- B) 2, 3, 4
- C) 1, 4, 5
- D) 2, 3, 5
- E) 1, 3, 5

102. Endirim dedikdə nə başa düşülür?

- 1. əmtəənin qiymətinə əlavə olunan məbləğ nəzərdə tutulur
- 2. ödəniləcək məbləğdən və ya əmtəənin qiymətindən çıxılan məbləğ nəzərdə tutulur
- 3. satıcının alıcıya təqdim etdiyi güzəştdir
- 4. alıcının satıcıya təqdim etdiyi güzəştdir

- A) 2, 3
- B) 1, 2
- C) 1, 2, 3
- D) 2, 3, 4
- E) 2, 4

103. Maliyyə hesabatlarının hazırlanması prosesinə nələr aiddir?

- 1. hesabatların tərtib edilməsi
- 2. təqdimat prosesləri
- 3. səhmdarlarla görüş
- 4. yeni işçi qrupunun yaradılması

- A) 1, 4
- B) 2, 4
- C) 1, 3
- D) 2, 3
- E) 1, 2

104. Təqdim olunmuş endirim dedikdə,

- A) alıcının satıcıya təqdim etdiyi güzəşt nəzərdə tutulur
- B) böyük miqdarda satınalma qarşılığında qiymətdə edilən güzəştlər nəzərdə tutulur
- C) əmtəənin qiymətinə əlavə olunan məbləğ nəzərdə tutulur

D) satınalmalar ilə bağlı yaranan kreditor borcları üzrə təchizatçıların müəssisəyə təqdim etdiyi güzəşt nəzərdə tutulur

E) satışların qarşılığında debitor borcları üzrə müştərilərə edilən güzəşt nəzərdə tutulur

105. Aktivin ilkin dəyəri 300000 manatdır. Gözlənilən qalıq dəyəri yoxdur. Aktivin gözlənilən faydalı istifadə müddətinin 20 il olduğunu nəzərə alsaq aktivin üç ildən sonra dəyəri nə qədər olacaq (düz xətt metodu)?

A) 255000

B) 15000

C) 285000

D) 100000

E) 45000

106. Əmtəələrin satıldığı qiymətə nə deyilir?

A) ilkin dəyər

B) maya dəyəri

C) orta maya dəyəri

D) satış qiyməti

E) xalis dəyər

107. Dividentlərin ödənilməsinin uçotunu həyata keçirmək üçün hansı yazılış verilir?

A) Debet Pul vəsaiti

Kredit Emissiya gəliri

B) Debet Pul vəsaiti

Kredit Mənfəət

C) Debet Adi səhmlər

Kredit Pul vəsaiti

D) Debet Divident borcu (öhdəlik)

Kredit Pul vəsaiti

E) Debet Bölüşdürülməmiş nənfəət

Kredit Adi səhmlər

108. Mal-materialların silinməsi zamanı hansı metodlardan istifadə edilir?

A) FİFO, illərin cəmi, LİFO

B) FİFO, AVCO, MMUBS

- C) FIFO, AVCO, düz xətt
- D) düz xətt, istehsalın həcmi, LIFO
- E) FIFO, AVCO, LIFO

109. Səhmdar cəmiyyətin üstünlükləri hansılardır?

- A) iki və ya daha çox insan birgə fəaliyyət göstərərək mənfəəti öz aralarında bölüşdürürlər
- B) idarəetmə sadə formada həyata keçirilir
- C) səhm birjalarında əlavə səhmlər və qiymətli kağızlar sataraq vəsait əldə edə bilirlər
- D) kommersiya risklərini müəssisəni idarə edən fərdi şəxslər bölüşdürürlər
- E) adətən, belə müəssisənin yeganə sahibi olur

110. Tədqiqat:

- A) xidmətlərin kommersiya yolu ilə istehsalı və ya istifadəsinin başlanmasına qədər planlaşdırılmasıdır
- B) qeyri-maddi aktivin istifadə müddətinin müəyyənləşdirilməsidir
- C) yeni elmi və ya texniki bilik və ideyaların əldə olunması perspektivi baxımından orijinal və planlı elmi araşdırmaların tətbiq edilməsidir
- D) gələcək iqtisadi səmərənin mövcud olmasının müəyyənləşdirilməsidir
- E) yeni və ya daha təkmil materialların – qurğu və cihazların, məhsulların, proseslərin və ya layihələşdirilməsi üçün elmi kəşflərin və digər biliklərin tətbiq olunmasıdır

111. Dividentlər:

- 1. kapital ehtiyatlarının bir hissəsini səhm kapitalına çevirməklə mövcud səhmdarlar üçün səhmlərin emissiyasıdır**
- 2. həm adi səhmlər, həm də imtiyazlı səhmlər üzrə verilir**
- 3. onlar hər hansı bir kapital hesabında baş verən bütün dəyişiklikləri əks etdirən səhmdar kapitalında dəyişiklik haqqında hesabatda göstərilir**
- 4. müəssisənin götürdüyü borclar və digər növ maliyyə vasitələri üzrə çəkilmiş xərclər başa düşülür**
- 5. mənfəətin bölüşdürülməsidir**

- A) 1, 2, 3
- B) 2, 4, 5
- C) 3, 4, 5
- D) 2, 3, 5

E) 1, 3, 4

112. Ortaqlığın iflası uğradığı hallarda, müəssisə sahiblərinin şəxsi əmlakı borcların ödənilməsi üçün istifadə oluna bilərmi?

- A) məsuliyyət səhmlərin nominal dəyəri ilə məhdudlaşır
- B) müəssisə sahiblərinin şəxsi əmlakı borcların ödənilməsi üçün istifadə oluna bilər
- C) məsuliyyət müəssisənin mənfəəti ilə məhdudlaşır
- D) müəssisə sahiblərinin şəxsi əmlakı borcların 25% həcmində istifadə oluna bilər

Mövzu 13

E) müəssisə sahiblərinin şəxsi əmlakı borcların ödənilməsi üçün istifadə oluna bilməz

113. Fərdi sahibkarın iflası uğradığı hallarda, müəssisə sahibinin şəxsi əmlakı borcların ödənilməsi üçün istifadə oluna bilərmi?

- A) məsuliyyət səhmlərin nominal dəyəri ilə məhdudlaşır
- B) müəssisə sahibinin şəxsi əmlakının 50% həcmində borcların ödənilməsi üçün istifadə oluna bilər
- C) məsuliyyət müəssisənin mənfəəti ilə məhdudlaşır
- D) müəssisə sahibinin şəxsi əmlakı borcların ödənilməsi üçün istifadə oluna bilməz
- E) müəssisə sahibinin şəxsi əmlakı borcların ödənilməsi üçün istifadə oluna bilər

114. Banklar və maliyyə qurumları müəssisələrin maliyyə hesabatlarından aşağıdakı məlumatları əldə etmək istəyir:

- 1. Müəssisənin gəlirliliyini müəyyənləşdirmək üçün**
- 2. Gələcək illərdə müəssisə fəaliyyətini davam etdirə biləcək, yoxsa dayandıracaq?**
- 3. Onların qoyduğu kapitaldan necə istifadə edilir?**
- 4. Müəssisənin fəaliyyəti nəticəsində əldə edilən pul vəsaiti onun borc öhdəliklərini ödəməyə kifayət edirmi?**
- 5. Müəssisənin girov qoya biləcəyi aktivlərin əldə olunma mənbələri hansılardır?**

- A) 2, 3, 4
- B) 1, 2, 4
- C) 1, 4, 5
- D) 1, 3, 5
- E) 2, 4, 5

115. Telefon xərcləri üzrə ödəniş 800 manat məbləğindədir. Bunu ikili yazılış şəklində qeyd etsək aşağıdakı kimi olacaq:

A) Debet Bank 800

Kredit Telefon xərcləri 800

B) Debet Nəğd pul vəsaiti 400

Kredit Bank 400

C) Debet Nəğd pul vəsaiti 800

Kredit Nəğd pul vəsaiti 800

D) Debet Telefon xərcləri 800

Kredit Nəğd pul vəsaiti 800

E) Debet Nəğd pul vəsaiti 800

Kredit Satışlar 800

116. Sahibkarlar və səhmdarların maliyyə hesabatlarında görmək istədikləri məlumat növləri hansılardır?

1. müəssisənin hesabatlarından kimlər istifadə edir

2. müəssisənin sahib olduğu material aktivləri hansı mənbələrdən əldə edilir

3. onların qoyduğu kapitaldan necə istifadə edilir

4. müəssisənin sahib olduğu aktivlərin həcmi və növləri

5. müəssisənin gətirdüyü borcların məbləği

A) 1, 2, 3

B) 2, 3, 4

C) 3, 4, 5

D) 1, 3, 5

E) 1, 4, 5

117. Potensial investorlar maliyyə hesabatlarından istifadə edərkən nəyi qiymətləndirirlər?

A) müəssisənin satış həcmi, gəlir, maliyyə axını və keçmiş maliyyə əməliyyatlarını

B) müəssisənin sahib olduğu material aktivləri hansı mənbələrdən əldə edildiyini

C) həmin müəssisənin davamlı investisiya üçün düzgün seçim olub-olmadığını

D) müəssisənin sahib olduğu pul aktivlərin əldə olunma mənbələrini

E) müəssisənin hesabatlarından kimlərin istifadə etdiklərini

118. Aşağıdakılardan hansı şirkətin səhm kapitalıdır?

- A) Səhmlərin bazar dəyəri və ya digər vasitələr şəklində investisiya edilən məbləğlər
- B) Borc öhdəliyi və istiqrazlar
- C) Səhmdarlar tərəfindən direktorlara verilən hədiyyələr
- D) Səhmdarlar tərəfindən verilən borc öhdəlikləri
- E) Səhmdarlar tərəfindən şirkətə pul vəsaiti və ya digər vasitələr şəklində investisiya edilən məbləğlər

119. Banklar və maliyyə qurumları maliyyə hesabatlarından nə üçün istifadə edirlər?

- A) müəssisənin hesabatlarından kimlərin istifadə etdiklərini bilmək üçün
- B) həmin müəssisənin davamlı investisiya üçün düzgün seçim olub-olmadığını müəyyənləşdirmək üçün
- C) müəssisənin satış həcmi, gəlir, maliyyə axını və keçmiş maliyyə əməliyyatlarını təyin etmək üçün
- D) müəssisənin sahib olduğu pul aktivlərin əldə olunma mənbələrini öyrənmək üçün
- E) öz müştərilərinə (potensial investorlara) hər hansı bir müəssisəyə investisiya etmək barədə məsləhət verə bilmək üçün

120. Kapital maddələrinin iki növü mövcuddur:

1. kapital məsrəfi

2. kapital mədaxili

3. kapital emissiyası

4. kapital dəyəri

- A) 3, 4
- B) 2, 4
- C) 1, 3
- D) 1, 4
- E) 1, 2

121. Kassa kitabının növləri

1. Nəğd pul vəsaiti və bank əməliyyatları üzrə vahid sütun

2. Bank əməliyyatları üzrə vahid sütun

3. İki sütunlu kassa kitabı – nəğd pul vəsaiti və bank hesabı üzrə müxtəlif sütunlar

4. Satış əməliyyatları üzrə vahid sütun

- A) 1, 3
- B) 2, 4
- C) 1, 2, 3
- D) 2, 3, 4
- E) 1, 2, 4

122. Müəssisə rəhbərinin müraciətinə hansı sənədlər daxildir?

- A) mühasib və auditorların hazırladıqları hesabat
- B) bank çıxarışları əsasında hazırlanmış rəylər
- C) protokollardan çıxarışlar
- D) rəhbərliyin rəyi, auditor rəyi
- E) səhmdarların etiraz ərizələri və auditor rəyi

123. Nə üçün müəssisənin işçiləri həmin müəssisənin maliyyə vəziyyəti və nəticələri ilə yaxından maraqlanırlar?

- A) çünki müəssisənin maliyyə vəziyyəti banklardan kredit borcunun alınmasına zəmin yaradır
- B) çünki müəssisənin maliyyə vəziyyəti onların maraq mənbəyidir
- C) çünki müəssisənin maliyyə vəziyyəti bu işçilərin əməkhaqqlarının yeganə mənbəyidir
- D) çünki müəssisənin maliyyə vəziyyəti müəssisənin reputasiyasını yüksəldir
- E) çünki müəssisənin maliyyə vəziyyəti onların sosial həyatına təsir edir

124. Əmtəələr müştərilərə hansı üsullarla satıla bilər?

1. nəğd qaydada

2. müqavilə ilə

3. kreditlə

4. tapşırıqla

- A) 2, 3
- B) 2, 4
- C) 1, 2
- D) 3, 4
- E) 1, 3

125. İstiqrazların növləri hansılardır?

1. zəmanətli

2. imtiyazlı

3. adi

4. zəmanətsiz

A) 1, 2, 3

B) 3, 4

C) 1, 4

D) 2, 4

E) 1, 3, 4

126. Müəssisənin maliyyə hesabatlarını təşkil edən əsas tərkib hissəsi (elementi) aşağıdakılardır:

1. İdarəetmə vəziyyəti haqqında hesabat

2. Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat (MVHH/Balans hesabatı)

3. Məcmu Mənfəət Haqqında Hesabat (MGHH)

4. Aktivlərin hərəkəti haqqında hesabat

5. Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat

A) 1, 2, 4

B) 1, 3, 5

C) 2, 3, 5

D) 2, 3, 4

E) 1, 4, 5

127. Şifahi məlumat mənbəyi:

A) digər müəssisələr tərəfindən yaradılan məlumat mənbəyidir

B) yazılı olaraq təsdiq edilməlidir

C) müəssisənin daxilində toplanan məlumat mənbəyidir

D) şifahi danışığılar zamanı əldə edilir, lakin bu məlumat, daha sonra yazılı olaraq təsdiq edilməlidir

E) şifahi danışığılar zamanı əldə edilir

128. Dövlət nə zaman müəssisələrin maliyyə hesabatlarından bir mənbə kimi istifadə edir?

1. büdcə xərclərini hesablayarkən

2. milli iqtisadi statistikanı tərtib edərkən

3. ölkə əhalisi statistikasını tərtib edərkən

4. ölkənin ÜDM-ni (Ümumi Daxili Məhsul) hesablayarkən

A) 2, 4

B) 1, 2

C) 3, 4

D) 1, 4

E) 1, 3

129. Aşağıdakılardan hansılar müştərilərə kredit imkanının təklif edilməsinin zərərləridir?

1. Dövriyyə kapitalı debitor borclardan asılı olur

2. Kredit imkanı təklif edilən zaman ümitsiz borcların baş vermə riski həmişə mövcuddur.

3. Debitor borcların idarə edilməsi əlavə xərclərin yaranmasına səbəb olur

4. Kredit imkanları satışları artırır

5. Dövriyyə kapitalı kreditor borclardan asılı olur

A) 2, 3, 4

B) 1, 2, 4

C) 2, 4, 5

D) 3, 4, 5

E) 1, 2, 3

130. Torpaq, tikili və avadanlıqların amortiziyasının hesablanması dedikdə nə başa düşülür?

A) dəyərin tam itirilməsi

B) dəyərinin bir hissəsinin itirilməsi

C) dəyərindən artıq hissənin itirilməsi

D) əsas vəsaitlərin silinməsi

E) əsas vəsaitlərinin dəyərinin artırılması

131. Aktivin qeyri-maddi aktiv hesab olunması üçün aşağıdakı şərtlərin ödənməsi əsas götürülür:

1. Müəyyən edilə bilən olması

2. Aktiv üzərində nəzarətin olması

3. Gələcək iqtisadi səmərənin mövcud olması

4. Gələcək iqtisadi səmərənin mövcud olmaması

5. Müəssisənin yaradıcıları tərəfindən qoyuluşlar

A) 1, 2, 4

B) 3, 4, 5

C) 1, 2, 3

D) 2, 4, 5

E) 1, 3, 4

132. Aktivin ilkin dəyəri 200000 manatdır. İllər üzrə amortizasiya yığımı 50000 manata bərabərdir. Aktivin amortizasiya dərəcəsinin 20%-ə bərabər olduğunu nəzərə alsaq ilin sonuna amortizasiya xərci nə qədər olacaq (Azalan qalıq metodu)?

A) 10000

B) 17500

C) 30000

D) 18000

E) 1500

133. Cari öhdəliklər nədir?

A) Müştəriyə təklif edilə biləcək ən uzun kredit dövrüdür

B) MVHH tarixindən sonra 12 ay və ya müəssisənin normal fəaliyyət dövrü ərzində ödənilən öhdəliklərdir

C) MVHH tarixindən sonra 12 ay müddətində müştəriyə kreditlə təklif edilə biləcək ən aşağı məbləğdir

D) MVHH tarixindən sonra 12 ay müddətində müştəriyə kreditlə təklif edilə biləcək ən yüksək məbləğdir

E) MVHH tarixindən sonra müəssisənin normal fəaliyyət dövrü ərzində ödənilən öhdəliklərdir

134. Satınalma hesabında aşağıdakılardan hansı qeyd olunur?

A) Pul vəsaitinə satın alınmış mallar

B) Müəssisədə istifadə edilmək üçün alınmış bütün mallar

C) Ofisdə istifadə edilmək üçün satın alınmış mallar

- D) Kreditle və barter üsulu ilə satın alınmış mallar
- E) Yenidən satılmaq və ya istehsal üçün alınmış əmtəələr

135. Məsərəflərin kapitallaşdırılması:

- A) aktivin gündəlik fəaliyyətini davam etdirməsi üçün mövcud imkanlarının qorunub saxlanmasına sərf edilən məsrəfdir
- B) aktivin səmərəliliyi yüksəlir
- C) məsrəflərin uçot kitablarında qeydiyyatı uzunmüddətli aktivlərdə artıma səbəb olursa, bu məsrəflərin kapitallaşdırılması adlanır
- D) aktivin səmərəliliyi yüksəlir və istifadə müddəti uzanır
- E) aktivin gəlirlilik qabiliyyətini artırır

136. Nə zaman müştəriyə kreditlə satış həyata keçirilmir:

1. Müştəri ödənişi təyin edilmiş vaxtdan sonra ödəyəcəksə
2. Keçmişdə müştəridən toplanmış borclar müəssisəni qane etməmişdirsə
3. Müştəri üçün nəzərdə tutulmuş kredit limiti dolmuşsa
4. Müştəri üçün kredit limiti mütəmadi olaraq gözdən keçirilməmişdirsə
5. Müəssisənin büdcəsində nəğd vəsait yoxdursa

- A) 2, 4, 5
- B) 1, 2
- C) 1, 2, 3
- D) 2, 3, 5
- E) 3, 4

137. İllik hesabatlarının neçə tərkib elementi vardır?

- A) 1
- B) 3
- C) 6
- D) 5
- E) 8

138. Mal-material ehtiyatlarının ölçülməsinə daxil edilməyən xərclər hansılardır?

1. Müəssisədən daşınma xərcləri
2. İnzibati qaimə xərcləri
3. Satış və anbar xərcləri

4. Gözlənilən xərclər

5. İdarəetmə xərcləri

- A) 3, 4, 5
- B) 2, 4, 5
- C) 1, 3, 4
- D) 1, 2, 3
- E) 1, 2, 4

139. Emal məsrəfləri hansılardır?

1. Satışın həyata keçməsi ilə əlaqədar çəkilən məsrəflər
2. Əmtəələrin istehsalı ilə birbaşa əlaqəli olan məsrəflər
3. İstehsalla birbaşa əlaqəli olmayan (dolayı) qaimə məsrəfləri
4. Müəssisənin gündəlik fəaliyyəti ilə bağlı məsrəflər

- A) 1, 2
- B) 2, 4
- C) 2, 3
- D) 3, 4
- E) 1, 4

140. Yenidənqiymətləndirmə artımı zamanı:

- A) hər hansı səbəbə və məqsədə görə mənfəətin bir hissəsi ayrılır
- B) keçmiş illər ərzində toplanan mənfəət nəzərdə tutulur
- C) mənfəətin bir hissəsini ayıraraq onu digər kapital ehtiyatlarına əlavə edirlər
- D) aktivin dəyəri artdığı zaman debet yazılışı verilir
- E) aktivin dəyəri artdığı zaman kredit yazılışı verilir

141. Qeyri-maddi aktivlərə nələr daxildir?

- A) pul vəsaitləri, qiymətli kağızlar, NOU-HAU
- B) əsas vəsaitlər, azqiymətli əşyalar, patentlər, ticarət nişanları
- C) torpaqdan və təbii sərvətlərdən istifadə hüququ, patentlər, Goodwill, proqram təminatı
- D) dövryyə vəsaitləri, xammal və materiallar, ticarət markaları, proqram təminatı
- E) əsas və köməkçi materiallar, təşkilati xərclər, ticarət markaları

142. Əgər satışlar kreditlə həyata keçirilərsə,

- A) satılmış əmtəələr üzrə kreditor borclar satıcının hesablarında uçota alınır

- B) satılmış əmtəələr üzrə debitor borclar satıcının hesablarında uçota alınır
- C) satılmış əmtəələr üzrə debitor borclar satıcının hesablarında satışla bağlı debitor borclar şəkilində uçota alınır
- D) təklif edilə biləcək ən uzun kredit dövrü başa düşülür
- E) satılmış əmtəələr üzrə kreditor borclar satıcının hesablarında satışla bağlı debitor borclar şəkilində uçota alınır

143. Sabit qaimə məsrəfləri:

- A) yükləmə-boşaltma məsrəfləri
- B) istehsalın həcmindən asılı olmayaraq, bu məsrəflər dövr ərzində sabit qalır
- C) mal-material ehtiyatlarının ilkin dəyəri, bu məsrəflər dövr ərzində sabit qalır
- D) birbaşa satınalma ilə bağlı olan nəqliyyat və yükləmə-boşaltma məsrəfləri
- E) müəssisənin istehsal həcmi ilə birbaşa əlaqəli olan məsrəflər

144. Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat sahibkarlara/səhmdarlara:

1. müəssisədə ilkin investisiyasının qorunub saxlandığını göstərmək üçün tərtib olunur
2. müəyyən vaxt ərzində bu kapitalın artıb və ya azaldığını göstərmək üçün tərtib olunur
3. Müəssisə üçün pul vəsaiti qazandıran fəaliyyətlər (məs., satışlar) haqqında məlumat vermək üçün tərtib olunur
4. müəyyən dövr (adətən bir il) ərzində baş vermiş pul vəsaitlərinin mədaxili və məxarici haqqında məlumat vermək üçün tərtib olunur

- A) 1, 2
- B) 1, 2, 4
- C) 2, 3
- D) 2, 4
- E) 3, 4

145. Kapital mədaxili:

1. müəssisənin gündəlik fəaliyyəti nəticəsində, yeni ticarət üçün nəzərdə tutulmuş əmtəələrin satışı nəticəsində əmələ gəlmir
2. kapital məsrəfi nəticəsində yaranmış hər hansı bir maddə (aktiv) satıldığı zaman əldə olunan gəlir

3. aktivin gündəlik fəaliyyətini davam etdirməsi üçün mövcud imkanlarının qorunub saxlanmasına sərf edilən məsrəfdir

4. uzunmüddətli aktivin dəyərini azaldır

A) 2, 4

B) 1, 2, 3

C) 3, 4

D) 1, 3, 4

E) 1, 2, 4

146. Hansı qrup istifadəçilər hesabatlardan müəssisənin gələcək maliyyə vəziyyəti və nəticələrini proqnozlaşdırmaq üçün də istifadə edirlər?

1. maliyyə analitikləri

2. birja brokerləri

3. maliyyə müxbirləri

4. banklar

5. səhmdarlar

A) 2, 3, 4

B) 1, 4, 5

C) 1, 3, 5

D) 1, 2, 4

E) 1, 2, 3

147. Vergi orqanları maliyyə hesabatlarından nə üçün istifadə edir?

A) müəssisənin hesabatlarından kimlərin istifadə etdiklərini bilmək üçün

B) öz müştərilərinə hər hansı bir müəssisəyə investisiya etmək barədə məsləhət verə bilmək üçün

C) verginin məbləğini təyin etmək üçün

D) hər hansı bir müəssisəyə investisiya etmək barədə göstəriş vermək üçün

E) əməliyyatları mühasibat hesabları üzrə təhlil etmək üçün

148. Ödənilmiş kapital:

A) investorlar tərəfindən şirkətin kapitalına qoyulmuş sərmayənin məbləğidir

B) müəssisənin emissiya edə biləcəyi kapitalın maksimum məbləğidir

C) elan edilmiş kapitaldan həqiqətən əldə edilmiş məbləği göstərir

D) adətən müəssisənin nizamnamə sənədində qeyd olunur

E) təsdiqlənmiş kapitalın maksimum sayının faktiki emissiya olunmuş hissəsini göstərən kapitaldır

149. Aktivlər nə zaman “cari aktivlər” hesab olunur?

1. Müəssisənin normal (adi) əməliyyat dövründə satış və ya istifadə üçün saxlanıldıqda və ya realizasiya olunması ehtimal olunduqda

2. Əsasən alqı-satqı məqsədləri üçün saxlandıqda

3. Hesabat tarixindən sonra 12 ay çox müddətdə realizasiya ediləcəyi ehtimal olunduqda

4. Pul vəsaiti və ya onun ekvivalentləri formasında olduqda

A) 1, 3, 4

B) 1, 2, 4

C) 3, 4

D) 2, 4

E) 1, 3

150. Vergi orqanları gəlir və satılma göstəricilərindən nə üçün istifadə edir?

A) əmlak vergisini hesablamaq üçün

B) mənfəət vergisini hesablamaq üçün

C) müəssisənin işçilərinin gəlir vergisini hesablamaq üçün

D) əlavə dəyər vergisi (ƏDV) öhdəliyini hesablamaq üçün

E) səhmdarların aldığı dividendləri hesablamaq üçün

151. Təsdiqlənmiş kapital:

1. təsdiqlənmiş kapitalın maksimum sayının faktiki emissiya olunmuş hissəsini göstərən kapitaldır

2. müəssisənin emissiya edə biləcəyi kapitalın minimum məbləğidir

3. müəssisənin emissiya edə biləcəyi kapitalın maksimum məbləğidir

4. adətən müəssisənin nizamnamə sənədində qeyd olunur

A) 2, 4

B) 1, 2, 3

C) 3, 4

D) 2, 3, 4

E) 1, 3, 4

152. Aktiv reyestri (siyahısı) aşağıdakıları özündə əks etdirir:

1. Satınalma tarixi

2. Təchizatçılar haqqında ətraflı məlumat

3. Texnikanın növü

4. Satınalma dəyəri

5. Aktivin silinməsi

A) 1, 2, 3

B) 2, 3, 4

C) 1, 2, 4

D) 1, 2, 5

E) 3, 4, 5

Mövzu 8

153. Şirkətin mənfəəti 100000 manatdır, adi səhmlərinin sayı isə 200000-dir.

A) Səhm üzrə mənfəət (SÜM) = $200000 \cdot 100000 = 20000000000$ manat

B) Səhm üzrə mənfəət (SÜM) = $200000 - 100000 = 100000$ manat

C) Səhm üzrə mənfəət (SÜM) = $200000 / 100000 = 2,0$ manat

D) Səhm üzrə mənfəət (SÜM) = $100000 / 200000 = 0,50$ manat

E) Səhm üzrə mənfəət (SÜM) = $(100000 / 200000) \cdot 5 = 2,50$ manat

154. MGHH-nin (Mənfəət və zərər haqqında hesabatın) məqsədləri hansılardır?

1. kapital haqqında dəyişiklikləri göstərmək

2. müəssisədə ilkin investisiyasının qorunub saxlandığını göstərmək

3. Müəyyən dövr üzrə müəssisənin maliyyə nəticələrini yığcam şəkildə əks etdirmək

4. Müəssisənin gəlirlərinin müxtəlif mənbələrini və bu gəlirləri əldə etmək üçün
çəkilməmiş müvafiq xərcləri əks etdirmək

A) 2, 3

B) 1

C) 3, 4

D) 2, 4

E) 3

155. Ümitsiz borclar və ya qaytarılmayan borclar hansı səbəblərdən baş verə bilər?

1. Debitorun iflası
2. Debitorun ölümü
3. Kreditorun iflası
4. Fırıldaqqılıq halları
5. Təchizatçının dəyişməsi

A) 2, 4, 5

B) 1, 2, 4

C) 3, 4, 5

D) 1, 2, 3

E) 2, 3, 4

156. Digər debitor borclarına nümunə kimi aşağıdakıları qeyd etmək olar:

1. İşçilərdən alınmış borc və avans
2. Satılmış aktivlərə görə debitor borclar
3. Verilmiş kreditlər üzrə faizə görə debitor borcu
4. Ödənişi əldə edilməmiş iddialar
5. Aktivlər üzrə kreditor borcu

A) 1, 2

B) 3, 4

C) 2, 3

D) 2, 3, 4

E) 1, 2, 4

157. Bank hesabına 1000 manat məbləğində nəğd pul köçürülür:

A) Debet bank 1000

Kredit nəğd pul vəsaiti 1000

B) Debet bank 1000

Kredit bank 1000

C) Debet nəğd pul vəsaiti 500

Kredit bank 1000

D) Debet nəğd pul vəsaiti 500

Kredit Alışlar 1000

E) Debet Nəğd pul vəsaiti 1000

Kredit Satışlar 1000

158. Bankdan 2.000 manat məbləğində nəğd pul vəsaiti çıxarılır

A) Debet nəğd pul vəsaiti 2000

Kredit bank 2000

B) Debet bank 1000

Kredit bank 1000

C) Debet nəğd pul vəsaiti 1000

Kredit bank 1000

D) Debet nəğd pul vəsaiti 2000

Kredit Satışlar 2000

E) Debet nəğd pul vəsaiti 2000

Kredit xərc 1000

159. Mühasibat uçotunda subyektivliyin aradan qaldırılmaq üçün nə etməlidirlər?

A) mühasiblər və digər əlaqəli şəxslər "Audit" haqqında qanuna riayət etməlidirlər

B) maliyyə hesabatlarını hazırlayan mühasiblər və digər əlaqəli şəxslər hər zaman eyni qayda və standartlardan istifadə etməlidirlər

C) bu sənədlər müəssisə rəhbəri tərəfindən hazırlanmalıdır

D) bu tip sənədləri hazırlamaq üçün kənardan sərbəst auditorlar və mühasiblər dəvət olunmalıdır

E) maliyyə hesabatlarını hazırlayan mühasiblər və digər əlaqəli şəxslər fərqli qayda və standartlardan istifadə etməlidirlər

160. Şirkətin müvəffəqiyyəti barədə suala hansı sənəd cavab verir?

A) şirkətinizin idarəetmə vəziyyətinin hesabat şəklində hazırlanmış forması

B) şirkətinizin maliyyə vəziyyətinin hesabat şəklində hazırlanmış forması (məs., PVHH və MGHH)

C) şirkətin ilkin sənədləri

D) kassa kitabı

E) şirkətinizin maliyyə vəziyyətinin hesabat şəklində hazırlanmış forması (məs., MVHH və MGHH)

161. Pul vəsaiti ilə həyata keçirilən satışlar hansı kitabda qeyd olunur?

A) gündəlik geri qaytarılmış satışlar kitabında

- B) alışlar kitabında
- C) kassa kitabında
- D) satışlar kitabında
- E) satışlar və kassa kitabında

162. Aşağıdakılardan hansı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasının səbəblərindən biri deyildir?

- A) Digər qurumların müəssisəyə olan borclarının qiymətləndirmək
- B) Mənfəətin hesablanması və onun komponentlərinin müəyyənləşdirmək
- C) Müəyyən vaxt ərzində bu kapitalın artıb və ya azaldığını göstərmək
- D) Müəssisənin digərlərinə olan borclarını qiymətləndirmək
- E) Səhm kapitalının artırılması

163. Qəbz kim tərəfindən təqdim olunur?

- A) pulu alan tərəfindən
- B) pulu ödəyən tərəfindən
- C) sığorta şirkəti tərəfindən
- D) mühasib tərəfindən
- E) yalnız bank tərəfindən

164. MMM-in iflası uğradığı hallarda, səhmdarların şəxsi əmlaklarından müəssisənin borclarının ödənilməsi üçün istifadə oluna bilərmi?

- A) Məsuliyyət səhmlərin ödənilməmiş nominal dəyəri ilə məhdudlaşır
- B) Səhmdarların şəxsi əmlaklarından müəssisənin borclarının ödənilməsi üçün istifadə oluna bilməz
- C) Məsuliyyət müəssisənin mənfəəti ilə məhdudlaşır
- D) Məsuliyyət müəssisənin aktivlərinin həcmi ilə məhdudlaşır
- E) Səhmdarların şəxsi əmlaklarından müəssisənin borclarının ödənilməsi üçün istifadə oluna bilər

165. Nəqd pul vəsaitinə satılma

- A) Debet Pul vəsaiti (aktivdə azalma baş verir)
Kredit Satışlar (gəlirin bir maddəsi olaraq təqdim olunur)
- B) Debet Satılmalara (xərcdə artım baş verir)
Kredit Pul vəsaiti (aktivdə artım baş verir)

C) Debet Debitor borcları (aktivdə artım baş verir)

Kredit Satışlar (gəlirin bir maddəsi olaraq təqdim olunur)

D) Debet Pul vəsaiti (aktivdə artım baş verir)

Kredit Satışlar (gəlirin bir maddəsi olaraq təqdim olunur)

E) Debet Satınalmalar (xərcdə artım baş verir)

Kredit Pul vəsaiti (aktivdə azalma baş verir)

166. Cari öhdəliklərə aiddir:

1. Ticarət üzrə debitor borcları, barter üzrə debitor borclar da daxil olan öhdəliklər

2. Tələb əsasında ödənilməli olan bank overdraftı

3. Cari vergi öhdəliyi

4. Hesablanmış lakin ödənilməmiş xərclər

5. Hesablanmış və ödənilmiş xərclər

A) 2, 3, 5

B) 2, 4, 5

C) 3, 4, 5

D) 2, 3, 4

E) 1, 2, 3

167. Məhdud Məsuliyyətli Ortaqlığın üstünlükləri hansılardır?

1. Çox sayda rəsmi formallıqlar

2. İdarəetmə sadə formada həyata keçirilir

3. Kommersiya risklərinin bölüşdürülməsi

4. Bacarıq və təcrübə

5. Daha böyük həcmdə investisiya imkanları

A) 3, 4, 5

B) 1, 2, 3

C) 2, 3, 4

D) 1, 3, 5

E) 2, 4, 5

168. Uzunmüddətli öhdəliklərə hansı öhdəliklər aiddir?

A) Cari öhdəliklər

B) Cari vergi öhdəliyi

- C) 12 aydan daha uzun müddət sonra ödəniləcək öhdəliklər
- D) 12 aydan az müddətdə ödəniləcək öhdəliklər
- E) Tələb əsasında ödənilməli olan bank overdraftı

169. Hansı qeyri-maddi aktivlər üzrə amortizasiya hesablanmır?

- A) Cari qeyri-maddi aktivlər
- B) Uzunmüddətli qeyri-maddi aktivlər
- C) Təcrübə-konstruktor işləri
- D) Qeyri-məhdud faydalı istifadə müddətinə malik aktivlər
- E) Uzunmüddətli maddi aktivlər

170. Kapital məsrəfi:

- A) əsasən alqı-satqı məqsədləri zamanı yaranır
- B) aktivin gəlirlilik qabiliyyətini artırır, aktivin səmərəliliyi yüksəlir və istifadə müddəti uzanır, uzunmüddətli aktivin dəyərini artırır
- C) aktivin gündəlik fəaliyyətini davam etdirməsi üçün mövcud imkanlarının qorunub saxlanmasına sərf edilən məsrəfdir
- D) müəssisənin gündəlik fəaliyyəti nəticəsində, yeni ticarət üçün nəzərdə tutulmuş əmtəələrin satışı nəticəsində əmələ gəlir
- E) aktivin gəlirlilik qabiliyyətini artırır

171. Hansı növ müəssisələr maliyyə hesabatları dərc etdirmək öhdəliyi daşıyır?

- A) Fərdi sahibkarlar
- B) Məhdud məsuliyyətli müəssisələr
- C) Ortaqlıqlar
- D) Fərdi sahibkarlar və ortaqlıqlar
- E) Ortaqlıqlar və şəxsi biznes sahibləri

172. Haqların emissiyasının çatışmazlıqları:

1. Haqların emissiyasını həyata keçirmək daha az inzibati xərc tələb edir
2. Səhmdarlar müəssisənin mütəmadi olaraq haqların emissiyasını həyata keçirməsinə bəzən mənfə münasibət bəsləyirlər
3. Əgər səhmdarların çoxu öz haqlarını satarsa, nəzarət paketini əlində saxlayan səhmdarlar qrupu dəyişilə bilər
4. Mövcud səhmdarların sahib olduqları resurslar (pul vəsaiti) məhdud ola bilər

5. Kapital ehtiyatlarının bir hissəsini səhm kapitalına çevirməklə mövcud səhmdarlar üçün səhmlərin emissiyasıdır

- A) 3, 4, 5
- B) 2, 4, 5
- C) 2, 3, 4
- D) 1, 3, 4
- E) 1, 2, 3

173. Hesab-fakturada hansı məlumatlar öz əksini tapır?

1. Satıcının ünvanı

2. Hesab-fakturanın seriya nömrəsi (hesab-fakturalar qarışıqlığa yol verməmək üçün nömrələnmiş sənədlərdir)

3. Alıcının adı və ünvanı

4. Əmtənin istehsal tarixi

5. Nəqliyyat vasitəsinin növü

- A) 1, 2, 3
- B) 1, 3, 4
- C) 1, 2, 5
- D) 1, 4, 5
- E) 2, 3, 4

174. Səhmdarların qazancı necə adlanır?

- A) dövriyyədən çıxarılan pul vəsaitləri (pul çıxarmaları), gəlir və ya mənfəət
- B) maaş
- C) əmək haqqı, gəlir və ya mənfəət
- D) əmək haqqı və mükafatlar
- E) mükafat və məzuniyyət haqqı, müavinətlər, pul çıxarmaları

175. MGHH nəyə imkan verir?

- A) şirkətinizin müəyyən dövr üzrə (məs., illik) fəaliyyətdən əldə etdiyi mənfəət və zərəri müəyyənləşdirməyə
- B) şirkətinizin idarəetmə vəziyyətini müəyyənləşdirməyə
- C) mənfəət vergisini hesablamağa
- D) səhmdarların aldığı dividendləri hesablamağa

E) müəssisənin müəyyən bir tarixdə xalis dəyərini hesablamağa

176. Kredit notasından nə üçün istifadə edilir?

A) ödəyəni pulun ödəndiyi barədə məlumatlandırmaq üçün

B) alış hesab-fakturalarında yol verilən səhvlərə düzəlişlər etmək və geri qaytarılan əmtəələrin uçotunu aparmaq üçün

C) əməliyyat və ya hadisənin baş verdiyini təsdiq etmək üçün

D) satış hesab-fakturalarında yol verilən səhvlərə düzəlişlər etmək və geri qaytarılan əmtəələrin uçotunu aparmaq üçün

E) çeklərdə yol verilən səhvlərə düzəlişlər etmək və geri qaytarılan əmtəələrin uçotunu aparmaq üçün

177. MHBS-ni kim dərc edir?

A) ÜQMP

B) MHBSF

C) MUBSŞ

D) MHBS MŞ

E) MHBS ŞK

178. Nəgd pul vəsaiti ilə həyata keçirilən satışların nəticəsində 5.000 manat məbləğində pul vəsaiti əldə edilmişdir. Bunu ikili yazılış şəklində qeyd etsək aşağıdakı kimi olacaq:

A) Debet Nəgd pul vəsaiti 5.000

Kredit Çeklər 5.000

B) Debet Nəgd pul vəsaiti 5.000

Kredit Alışlar 5.000

C) Debet Nəgd pul vəsaiti 5.000

Kredit Aktivlər 5.000

D) Debet Kredit borcu 5.000

Kredit Satışlar 5.000

E) Debet Nəgd pul vəsaiti 5.000

Kredit Satışlar 5.000

179. Adi səhmdarların xüsusiyyətləri:

1. Kapital səhmləri səsvermə hüququ daşıyır

2. Səhmdarlar onun gündəlik işlərini görən idarəetmə heyətini seçə bilməzlər
3. Onlara yalnız bütün xərclər çıxıldıqdan sonra geriye qalan mənfəət çatır
4. Kapitalın geri qaytarıldığı zaman (müəssisənin likvidləşdirildiyi zaman) onlar sıralamada ən axırıncı yerdə dururlar
5. Rəhbərlik dividend vermək barədə qərar verdiyi zaman ilk öncə bu səhmdarlara ödəniş edilməlidir

- A) 1, 3, 4
- B) 2, 3, 4
- C) 1, 2, 3
- D) 2, 4, 5
- E) 1, 3, 4

180. Mühasiblər tərəfindən müqayisəli, ardıcıl, dəqiq və asan başa düşülən maliyyə hesabatlarının hazırlanmasını təmin etmək

- A) Tənzimləyici sistemin əsas funksiyasıdır
- B) Tənzimləyici sistemin əsasıdır
- C) Tənzimləyici sistemin prinsipidir
- D) Tənzimləyici sistemin nəzarət funksiyasıdır
- E) Tənzimləyici sistemin mexanizmidir

181. Öhdəlik nəyi təmsil edir?

- A) müəssisənin cəmi aktivləri, ticarət üzrə kreditor borcları və müəyyən xərclərlə bağlı borclar kimi cəmi borclarını
- B) müəssisənin debitor borcları və müəyyən xərclərlə bağlı borclar kimi cəmi borclarını, aktivlərini
- C) müəssisənin cəmi öhdəliklər və kreditor borcları və materiallar, müəyyən xərclərlə bağlı borclar kimi cəmi borclarını, avadanlıq, binalar, mebel, nəqliyyat vasitələrini
- D) müəssisənin başqalarına olan debit borcu, ticarət üzrə kreditor borclarını
- E) müəssisənin başqalarına olan bank krediti, ticarət üzrə kreditor borcları və müəyyən xərclərlə bağlı borclar kimi cəmi borclarını

182. Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat və MGHH (mənfəət və zərər haqqında hesabat) nə üçün hazırlanır?

- A) Bir il ərzində dividend və səhm qiymətlərini elan etmək üçün
- B) Fəaliyyət müddəti ərzində sahibkarları razı salmaq üçün

- C) Qəzetdə çap etdirmək üçün
- D) Dövr üzrə müəssisənin maliyyə vəziyyətini və maliyyə nəticələrini təsvir etmək üçün
- E) KİV-də nəşr etdirmək üçün

183. Debitor borclarının həqiqi məbləği necə hesablanır?

- A) Satışlar üzrə hesab fakturada göstərilən məbləğ – təqdim olunmuş endirim = Debitor borclarının həqiqi məbləği
- B) Satışlar üzrə kassa kitabında göstərilən məbləğ – Ticarət endirimi = Debitor borclarının həqiqi məbləği
- C) Satınalmalar üzrə hesab fakturada göstərilən məbləğ – təqdim olunmuş endirim = Debitor borclarının həqiqi məbləği
- D) Alışlar üzrə hesab fakturada göstərilən məbləğ – alınmış endirim = Debitor borclarının həqiqi məbləği
- E) Alışlar üzrə kitabda göstərilən məbləğ – alınmış endirim = Kreditor borclarının həqiqi məbləği

184. Maliyyə xərci dedikdə nə başa düşülür?

1. mənfəətin bölüşdürülməsi

2. kapitalın müxtəlif tərkib hissələri arasında baş verən köçürmələr

3. müəssisənin götürdüyü borclar və digər növ maliyyə vasitələri üzrə çəkilmiş xərclər başa düşülür

4. borcun məbləği, həmin borcun mövcud olduğu müddət və faiz dərəcəsi əsasında hesablanır

- A) 3, 4
- B) 1, 2, 3
- C) 2, 4
- D) 2, 3, 4
- E) 1, 3, 4

185. Mümkün xalis satış dəyəri dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- A) mal-material ehtiyatlarının ilkin dəyəri
- B) müəssisənin gündəlik fəaliyyəti ilə bağlı gözlənilən satış qiyməti ilə bu satışın həyata keçməsi ilə əlaqədar çəkilən, gözlənilən tamamlama və digər birbaşa xərclərin fərqinə bərabər olan dəyər
- C) birbaşa satınalma ilə bağlı olan nəqliyyat və yükləmə-boşaltma məsrəfləri

D) müəssisənin istehsal həcmi ilə birbaşa əlaqəli olan məsrəflər

E) müəssisənin gündəlik fəaliyyəti ilə bağlı gözlənilən satış qiyməti ilə bu satışın həyata keçməsi ilə əlaqədar çəkilən məsrəflərin dəyəri/ gözlənilən tamamlama və digər birbaşa xərclərin fərqinə bərabər olan dəyər

186. Öhdəlik nədir?

A) müəssisənin keçmiş hadisələrlə bağlı yaranan və ödənilmədiyi zaman müəssisənin resurslarının azalması ilə nəticələnən hazırkı borclarıdır

B) avadanlıq, binalar, mebel, nəqliyyat vasitələri, müəssisənin başqalarına olan bank krediti, ticarət üzrə kreditor borclarıdır

C) cəmi aktivlər və kreditor borcları və müəyyən xərclərlə bağlı borclar kimi cəmi borclarıdır

D) kapital, kreditor borcları və müəyyən xərclərlə bağlı borclar kimi cəmi borclarıdır

E) müəssisənin cəmi aktivləri, ticarət üzrə kreditor borcları və müəyyən xərclərlə bağlı borclar kimi hazırkı borclarıdır

187. Kreditlə satış

A) Debet Pul vəsaiti (aktivdə azalma baş verir)

Kredit Satışlar (gəlirin bir maddəsi olaraq təqdim olunur)

B) Debet Satınalmalar (xərcdə artım baş verir)

Kredit Pul vəsaiti (aktivdə azalma baş verir)

C) Debet Pul vəsaiti (aktivdə artım baş verir)

Kredit Satışlar (gəlirin bir maddəsi olaraq təqdim olunur)

D) Debet Satınalmalar (xərcdə artım baş verir)

Kredit Kreditor borclar (öhdəliklərdə artım baş verir)

E) Debet Debitor borcları (aktivdə artım baş verir)

Kredit Satışlar (gəlirin bir maddəsi olaraq təqdim olunur)

188. Mühasibat uçotunun konsepsiyaları və keyfiyyət göstəriciləri harada öz əksini tapmışdır?

A) maliyyə hesabatlarında

B) "Maliyyə hesabatlarının hazırlanması və təqdimatı üzrə Mühasibat Uçotunun" hazırlanması qaydaları toplusunda

C) maliyyə hesabatlarının hazırlanması və təqdimatı üzrə Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartları Şurası (MUBSŞ) tərəfindən dərc edilən "Konseptual Əsaslar"da

D) "Audit haqqında qanunlar" və "Mühasibat uçotu" haqqında qanunda

E) "Mühasibat uçotu" haqqında qanunda

189. MHBS termini aşağıdakılardan hansını əhatə edir?

A) ABŞ ÜQMP, MUBS tərəfindən dərc edilən şərtlər

B) S MŞ-nin hesabatları, MUBS tərəfindən dərc edilən şərtlər

C) Fond birjasının direktivləri

D) MHBS ŞK tərəfindən dərc edilən şərtlər

E) MUBS, MHBS, MHBS ŞK tərəfindən dərc edilən şərtlər

190. Mal-material ehtiyatları dedikdə, müəssisənin sahib olduğu əmtəələr başa düşülür və aşağıdakı kimi təsnif edilir:

1. İstehsal alətləri

2. Xammal

3. Emal (istehsal) prosesində olan məhsul

4. Hazır məhsul

5. Ofis ləvazimatları

A) 1, 2, 5

B) 1, 2, 3, 4

C) 2, 3, 5

D) 1, 4, 5

E) 2, 3, 4

191. Tam tərkibli maliyyə hesabatları özündə nələri birləşdirir?

A) Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat, MGHH, pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat, kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat və maliyyə hesabatlarına qeydləri

B) MGHH (mənfəət və zərər haqqında hesabat), pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat, kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat, maliyyə hesabatlarına qeydlər, rəhbərliyin fəaliyyəti haqqında hesabat, müəssisə rəhbərinin bəyannaməsi və s.

C) MGHH (mənfəət və zərər haqqında hesabat), pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat və kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatı

D) Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat və MGHH (mənfəət və zərər haqqında hesabat)

E) pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat (PVHH) və kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatı

192. Aşağıdakı hallardan hansı MGHH-də (mənfəət və zərər haqqında hesabatda) mənfəətin yaranmasına səbəb olur?

- A) Öhdəliklər > Aktivlər
- B) Xərclər > Aktivlər
- C) Xərclər > Öhdəlik
- D) Gəlirlər > Xərclər
- E) Xərclər > Passivlər

193. Ümumi məcmu gəlirlər necə hesablanır?

- A) Ümumi məcmu gəlir = digər məcmu gəlirlər (zərərlər) - Mənfəət (zərər)
- B) Ümumi məcmu gəlir = Mənfəət (zərər) - sabit xərclər
- C) Ümumi məcmu gəlir = Mənfəət (zərər) + digər məcmu gəlirlər (zərərlər)
- D) Ümumi məcmu gəlir = Mənfəət (zərər) - digər məcmu gəlirlər (zərərlər)
- E) Ümumi məcmu gəlir = (Mənfəət (zərər) – Gəlir vergisi) + digər məcmu gəlirlər (zərərlər)

194. Məhdud Məsuliyyətli Müəssisələr hansı müəssisələrdir?

- 1. hər bir ölkənin müvafiq qanunvericiliyi ilə qeydiyyatdan keçmiş kommersiya müəssisələridir**
- 2. müəssisənin səhmləri satılır və buradan əldə olunmuş pul vəsaiti şirkətin fəaliyyətində istifadə olunur**
- 3. idarəetmə sadə formada həyata keçirilir**
- 4. şirkətin səhmdarlarının (sahiblərinin) şirkətə görə cavabdehliyi və ya məsuliyyəti yalnız səhmdarın investisiyasının məbləği ilə məhdudlaşır**
- 5. hər bir ölkənin müvafiq qanunvericiliyi ilə qeydiyyatdan keçmiş qeyri-kommersiya müəssisələridir**

- A) 2, 3, 4
- B) 1, 3, 5
- C) 1, 2, 4
- D) 1, 2, 3
- E) 2, 4, 5

195. Qapalı səhmdar cəmiyyətlərin:

- A) səhmləri yalnız bütün səhmdarların icazəsi ilə kənar investora satıla bilər, adətən az sayda səhmdarı olur

- B) iki və ya daha çox insan birgə fəaliyyət göstərərək mənfəəti öz aralarında bölüşdürürlər
- C) səhmdarların qazancı əməkhaqqı və dövriyyədən çıxarılan pul vəsaitləri şəklində olur
- D) səhmləri fond birjalarında açıq şəkildə alınıb-satılır, bu şirkətlərin minlərlə səhmdarları ola bilər və onlar adətən, orta və yaxud böyük ölçüdə olur
- E) adətən yeganə sahibi olur

196. Fərdi sahibkarlıq:

- 1. iki və ya daha çox üzvü olmalıdır**
- 2. sahibkar müəssisəni özü idarə edir**
- 3. adətən, belə müəssisənin yeganə sahibi olur**
- 4. mənfəət üzvlər arasında əvvəlcədən razılaşdırılmış şəkildə bölüşdürülür**
- 5. mənfəətdən dividend şəklində pay alırlar**

- A) 2, 3, 4
- B) 2, 4, 5
- C) 1, 3, 5
- D) 2, 3, 4
- E) 1, 2, 3

197. Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın əsas elementləri aşağıdakılardır:

- 1. Satışlar**
- 2. Aktivlər**
- 3. Öhdəliklər**
- 4. Kapital**
- 5. Xərclər**

- A) 2, 3, 5
- B) 3, 5
- C) 1, 2, 4
- D) 1, 3, 5
- E) 2, 3, 4

198. Aşağıdakı fikirlərdən hansı səhvdir?

- A) Debitor borcların ödəmə müddətinə görə təhlilini hazırlamaq üçün müəssisə ledcer hesabında olan hər bir kredit yazılışını müvafiq debet yazılışı ilə uzlaşdırmalıdır

- B) Debitor borcların ödəmə müddətinə görə təhlili debitor borcların müştərilərin ödəməyi gecikdirdiyi günlərə uyğun təhlil edilməsidir
- C) Debitor borcların idarə edilməsi əlavə xərclərin yaranmasına səbəb olur

Mövzu 11

- D) Debitor borcların ödəmə müddətinə görə təhlili müəssisəyə debitor borcların keyfiyyətini və ümitsiz borcların məbləğini təyin etməyə imkan verir.
- E) Debitor borcların ödəmə müddətinə görə təhlili satıcıların debitor borcları səmərəli şəkildə idarə etməsinə yardım edir

199. Yığılmış amortizasiya:

- A) illər üzrə hesablanmış amortizasiya gəlirlərinin cəminə deyilir
- B) aktivin ilkin dəyərindən asılı deyil
- C) aktivin ilkin dəyərindən və ya bu dəyəri əvəz edən digər məbləğdən son qalıq dəyərinin çıxılması ilə əldə olunan dəyərdir
- D) aktivin dəyəri onun faydalı istifadə müddəti üzrə sabit şəkildə bölüşdürülür
- E) illər üzrə hesablanmış amortizasiya xərclərinin cəminə deyilir

200. Müəssisəyə gələcəkdə iqtisadi səmərə gətirə biləcəyi gözlənilən resurs?

- A) aktivlər
- B) kapital
- C) pul vəsaitləri
- D) öhdəlik
- E) avadanlıqlar

201. Katirovka özündə nələri əks etdirir?

- A) digər müəssisələr tərəfindən yaradılan məlumatları
- B) satıcıların əmtəələri hansı şərtlərlə satmaq istədiyi haqqında şərtləri və xüsusiyyətləri
- C) satıcıların əmtəələri hansı şərtlərlə almaq istədiyi haqqında şərtləri
- D) müəssisənin daxilində toplanan məlumatları
- E) satıcıların əmtəələri hansı şərtlərlə satmaq istədiyi haqqında şərtləri şifahi danışığılar zamanı əldə edilən məlumatları

202. Müəlliflik hüquqları və patent hansı kateqoriyaya daxildir?

- A) qeyri-maddi aktivlər
- B) kapital

- C) maddi aktivlər
- D) uzunmüddətli öhdəliklər
- E) qısamüddətli borclar

203. Gəlir məsrəfi:

- A) kapital məsrəfi nəticəsində yaranmış hər hansı bir maddə (aktiv) satıldığı zaman əldə olunan gəlir
- B) aktivin faydalı istifadə müddətinin sonunda müəssisənin, aktivin silinməsi müqabilində əldə etməyi gözlədiyi məbləğdir
- C) aktivin ilin sonunda silinməsi müqabilində əldə etməyi gözlədiyi məbləğdir
- D) illər üzrə hesablanmış amortizasiya xərclərinin cəmidir
- E) aktivin gündəlik fəaliyyətini davam etdirməsi üçün mövcud imkanlarının qorunub saxlanmasına sərf edilən məsrəfdir

204. Dividentlərlə bağlı aşağıda qeyd olunan fikirlərdən hansı düzgündür?

- A) Dövr üzrə satışla bağlı xərclər çıxıldıqdan sonra qalan mənfəətin bölüşdürülməsidir
- B) Dövr üzrə vergi çıxıldıqdan sonra qalan mənfəətin bölüşdürülməsidir.
- C) Borc, səhmlər və digər növ maliyyə vasitələri üzrə xərcdir.
- D) Müəssisənin xərcidir və mənfəətin hesablanması zamanı çıxılmalıdır.
- E) Borcun (ödənilməmiş) məbləği üzrə, eyni zamanda, borcun mövcud olduğu müddət və faiz dərəcəsinə əsasən, hesablanan maliyyə xərcidir.

205. Məhdud Məsuliyyətli Ortaqlıqda:

- A) idarəetmə sadə formada həyata keçirilir
- B) müəssisənin ilkin kapitalı yalnız şəxsi vəsait və borc kapitalı ola bilər
- C) sahibkar müəssisəni özü idarə edir
- D) ortaqlar məhdud məsuliyyət daşıyır
- E) bütün kommersiya risklərinə qarşı müəssisə rəhbəri özü cavabdehdir

206. Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat özündə nəyi əks etdirir?

- A) pul vəsaitləri və aktivlərin hərəkətini
- B) müəyyən dövr (adətən bir il) ərzində baş vermiş pul vəsaitlərinin mədaxili və məxarici haqqında məlumatı
- C) mənfəət və zərər haqqında məlumatları
- D) müəssisə üçün pul vəsaiti qazandıran fəaliyyətləri (məs., satışlar)

E) müəssisə ilə onun öz sahibkarları/səhmdarları arasında baş vermiş əməliyyatları

207. Səhm üzrə mənfəət hansı düstur vasitəsilə hesablanır?

- A) Səhm üzrə mənfəət= Mənfəət/ Emissiya gəliri
- B) Səhm üzrə mənfəət = Mənfəət – nominal dəyər
- C) Səhm üzrə mənfəət = emissiya qiyməti – nominal dəyər
- D) Səhm üzrə mənfəət = nominal dəyər – emissiya qiyməti
- E) Səhm üzrə mənfəət= Mənfəət/Səhmlərin sayı

208. Məlumat mənbəyi növləri hansılardır?

- 1. Qarışıq məlumat mənbəyi
- 2. Daxili məlumat mənbəyi
- 3. Xarici (kənar) məlumat mənbəyi
- 4. Şərti məlumat mənbəyi
- 5. Şifahi məlumat mənbəyi

- A) 1, 4, 5
- B) 1, 3, 4
- C) 2, 3, 4
- D) 2, 3, 5
- E) 1, 2, 5

209. Kapitalda baş verə biləcək dəyişikliklərin səbəbləri aşağıda göstərilmişdir:

- 1. Dövr ərzində baş verən xərclər və gəlirlər
- 2. Müəssisə və səhmdarlar arasına baş verən digər əməliyyatlar (məs., səhm kapitalı ödənişləri və pul çıxarmaları, səhmlərin geri alınması, dividendlərin verilməsi və s.)
- 3. Kapitalın müxtəlif tərkib hissələri arasında baş verən köçürmələr (məs., bölüşdürülməmiş mənfəət hesabından kapital ehtiyatları hesabına)
- 4. Satışların həcmi
- 5. Müəssisə tərəfindən alınmış aktivlərin miqdarı

- A) 2, 3, 4
- B) 1, 2, 3
- C) 2, 5
- D) 1, 3, 4
- E) 1, 2, 5

210. Əldə edilən endirimi uçota almaq üçün ikili yazılış:

A) Debet Ticarət üzrə kreditor borcu

Kredit Təklif edilən endirim

B) Debet Nəgd pul vəsaiti

Kredit Xərc

C) Debet Ticarət üzrə kreditor borcu

Kredit Əldə edilən endirim

D) Debet Nəgd pul vəsaiti

Kredit Əldə edilən endirim

E) Debet Təklif edilən endirim

Kredit Ticarət üzrə debitor borcu (cəmi)

211. Məhdud məsuliyyətli cəmiyyətin direktorlarını kim təyin edə bilər?

A) Səhmdarların, idarə heyəti üzvləri və müəssisələrin auditorlarından ibarət birgə komitə

B) Auditorlar

C) Səhmdarlar tərəfindən seçilmiş nümayəndə komitəsi

D) Səhmdarlar

E) Dövlət

212. Maliyyə hesabatlarının hazırlanması üzrə məsuliyyəti kim daşıyır?

A) Audit komitəsi

B) Səhmdarlar

C) Sərbəst auditorlar və mühasib

D) İdarə heyəti (direktorlar)

E) Kənar auditorlar

213. Bu yazılış, elan edilmiş dividendlərin uçotunu həyata keçirmək üçün verilir:

A) Debet Pul vəsaiti

Kredit Emissiya gəliri

B) Debet Pul vəsaiti

Kredit Mənfəət

C) Debet Adi səhmlər

Kredit Pul vəsaiti

D) Debet Bölüşdürülməmiş mənfəət

Kredit Divident borcu (öhdəlik)

E) Debet Bölüşdürülməmiş nənfəət

Kredit Adi səhmlər

214. Düzgün təqdimat konsepsiyasının mahiyyəti nədən ibarətdir?

A) Müxtəlif dövrlər üçün hazırlanan maliyyə hesabatları eyni prinsiplərə əməl etməklə, eyni qayda ilə tərtib edilməlidir

B) Maliyyə hesabatlarında əməliyyatlar düzgün şəkildə təqdim olunmalıdır

C) Bütün keyfiyyət göstəricilərinin tətbiq edilməlidir

D) Münasib olan, lakin etibarlı sayılmayan məlumat maliyyə hesabatında göstərilməməlidir

Mövzu 3

E) Müəssisə öz fəaliyyətini ən azı növbəti 12 ay ərzində davam etdirəcək

215. Ödəniş tapşırığı hansı məlumatı özündə əks etdirir?

1. Ödənişin məbləği

2. Əmtənin istehsal tarixi

3. Çekin nömrəsi, bankın adı və s. (əgər ödəniş çek vasitəsilə həyata keçirilibsə)

4. Ödənişin aid olduğu hesab-faktura

5. Müəssisənin müştərilərinin siyahısı

A) 1, 2, 3

B) 2, 3, 4

C) 1, 4, 5

D) 2, 3, 5

E) 1, 3, 4

216. Aşağıdakılardan hansılar imtiyazlı səhmlərin xüsusiyyətidir?

1. İmtiyazlı səhmdarlarının səsvermə hüququ vardır

2. Adi səhmdarlara nisbətən heç bir üstünlüyə malik deyillər

3. Dividentlərin bölüşdürülməsi zamanı imtiyazlı səhmdarlar kapital (adi) səhmdarlarına nisbətən müəyyən üstünlüklərə malikdirlər.

4. Kapitalın geri qaytarılması zamanı imtiyazlı səhmdarlar kapital səhmdarlarına nisbətən müəyyən üstünlüklərə malikdirlər.

5. İmtiyazlı səhmdarların kapital səhmdarlarından fərqli olaraq, səsvermə hüququ yoxdur

- A) 2, 4, 5
- B) 1, 3, 4
- C) 2, 3, 4
- D) 1, 2, 3
- E) 3, 4, 5

217. Qəbz əsasən hansı məlumatları özündə əks etdirir:

- 1. Əmtənin istehsal tarixi**
- 2. Tarix**
- 3. Alınan məbləğ**
- 4. Pulu qəbul edənin imzası**
- 5. Səhmdarlar haqqında məlumat**

- A) 2, 3, 4
- B) 1, 2, 5
- C) 2, 3, 5
- D) 1, 4, 5
- E) 1, 3, 4

218. Pul çıxarmaları nəyi əks etdirir?

- A) müəssisədən sahibkarlar tərəfindən çıxarılan vəsaitlərin məbləğini
- B) bankdan nəğd şəkildə əldə edilən pul vəsaitlərini
- C) bankdan götürülmüş kredit məbləğini
- D) müəssisədən mühasib tərəfindən çıxarılan vəsaitlərin məbləğini
- E) müəssisədən vəsait almaq üçün ayrılmış pul vəsaitlərin məbləğini

Mövzu 4

219. Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat nələri özündə əks etdirir?

- A) müəyyən vaxt ərzində bu kapitalın artıb və ya azaldığını
- B) müəssisədə ilkin investisiyasının qorunub saxlandığını
- C) müəssisə üçün pul vəsaiti qazandıran fəaliyyətlər (məs., satışlar) haqqında məlumatları
- D) müəyyən dövr (adətən bir il) ərzində baş vermiş pul vəsaitlərinin mədaxili və məxarici haqqında məlumatları
- E) müəssisənin müəyyən tarixdə sahib olduğu resursları və borclarını əks etdirən maliyyə vəziyyətini

220. Audit komitəsinin (adətən, müəssisənin qeyri-icraçı direktorlarından təşkil olunur) aşağıdakı vəzifələri vardır:

- 1. Maliyyə hesabatlarının tam tərkibdə olmasını təmin etmək.**
- 2. Audit komitəsi maliyyə hesabatlarında verilən açıqlamaların düzgün və tamlığını təmin etmək üçün maliyyə hesabatlarını nəzərdən keçirməli və verilən açıqlamaların düzgün olub-olmadığını yoxlamalıdır.**
- 3. Müəssisənin rəhbərləri audit komitəsini bir neçə alternativ mühasibat uçotu yanaşması ilə qeydə alına bilən, eləcə də nadir baş verən və əhəmiyyətli əməliyyatlar haqqında məlumatla təmin etməlidirlər.**
- 4. Əgər il ərzində müəssisə təchizatçını dəyişibsə, bu haqda audit komitəsi məlumatlandırılmalıdır.**
- 5. Audit komitəsi maliyyə hesabatlarında istifadə olunan uçot siyasətlərinin və uçot proqnozlarının münasib olub-olmadığını nəzərə almaya bilər.**
- 6. Müəssisənin maliyyə hesabatlarının düzgünlüyünə nəzarət etmək.**

- A) 2, 3
B) 1, 2, 3, 6
C) 3, 5, 6
D) 1, 2, 4
E) 1, 2, 3, 5

221. İmtiyazlı səhmlərin xüsusiyyətləri:

- 1. Onlara yalnız bütün xərclər çıxıldıqdan sonra geriye qalan mənfəət çatır**
- 2. Rəhbərlik dividend vermək barədə qərar verdiyi zaman ilk öncə imtiyazlı səhmdarlara ödəniş edilməlidir**
- 3. Likvidləşdirilmə zamanı ilk olaraq kapitalın qaytarılması**
- 4. Kapital səhmləri səsvermə hüququ daşıyır**

- A) 2, 3, 4
B) 1, 2, 3
C) 2, 4
D) 2, 3
E) 1, 3, 4

222. Emal məsrəfləri dedikdə hansı məsrəflər nəzərdə tutulur?

- A) birbaşa satınalma ilə bağlı olan nəqliyyat və yükləmə-boşaltma məsrəfləri

B) mal-material ehtiyatlarının məsrəfləri

C) müəssisənin gündəlik fəaliyyəti ilə bağlı gözlənilən satış qiyməti ilə bu satışın həyata keçməsi ilə əlaqədar çəkilən məsrəflər

D) mal-material ehtiyatlarının hazır məhsula çevrilməsi prosesi ilə bağlı olan məsrəflər

E) aktivlərin satış qiyməti ilə bu satışın həyata keçməsi ilə əlaqədar çəkilən məsrəflər

223. Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın məqsədləri:

1. Aktivlərin siyahısını və onların maliyyə mənbəyini göstərməklə, müəssisənin maliyyə vəziyyətini yığcam şəkildə əks etdirmək

2. Müəssisə üçün pul vəsaiti qazandıran fəaliyyətləri göstərmək

3. Müəyyən tarix üzrə müəssisənin “balans dəyərini” əks etdirmək

4. Müəyyən tarix üzrə müəssisənin maliyyə “sağlamlığını” əks etdirmək

5. Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında məlumat vermək

A) 3, 5

B) 2, 3

C) 2, 3, 5

D) 1, 3, 4

E) 1, 2, 4

224. Təklif edilən endirimi uçota almaq üçün ikili yazılış:

A) Debet Ticarət üzrə kreditor borcu

Kredit Təklif edilən endirim

B) Debet Təklif edilən endirim

Kredit Ticarət üzrə debitor borcu (cəmi)

C) Debet Ticarət üzrə kreditor borcu

Kredit Əldə edilən endirim

D) Debet Nəgd pul vəsaiti

Kredit Xərc

E) Debet Nəgd pul vəsaiti

Kredit Əldə edilən endirim

225. Müştərilərin krediti ödəmə qabiliyyəti ilə bağlı tarixçələri mütəmadi olaraq yoxlanılmalıdır. Bunun üçün aşağıdakı metodlardan istifadə edilir:

1. Bank zəmanətləri

2. Müştərinin şəxsi məlumatlarının təhlili

3. Ticarət zəmanətləri

4. Maliyyə məlumatlarının təhlili

5. Kredit limiti

A) 1, 3, 4

B) 2, 3, 4

C) 1, 2, 3

D) 3, 4

E) 2, 4

226. Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları aşağıdakıları əhatə edir:

1. MVHH və PVHHH və bu kimi hesabatları özündə əks etdirən “Audit” haqqında qanun

2. Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartları Şurası (MUBSS) tərəfindən dərc edilən Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları (MHBS).

3. Keçmiş Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartları Komitəsi (MUBSK) tərəfindən dərc edilən Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartları (MUBS).

4. Maliyyə Hesabatlarının Beyəlxalq Standartları üzrə Şərhlər Komitəsi (MHBS ŞK) və Standartlar üzrə Şərhlər Komitəsi (S ŞK) tərəfindən dərc edilən şərhlər.

5. “Mühasibat uçotunun təşkili qaydaları” nı özündə əsaslandıran qanunlar toplusu

A) 2, 3, 5

B) 1, 3, 4

C) 2, 3, 4

D) 1, 2, 3, 4

E) 1, 2, 4

227. Aktivin ilkin dəyəri 100000 manatdır. Aktivin gözlənilən faydalı istifadə müddətinin 10 il olduğunu nəzərə alsaq aktivin ikinci il amortizasiya xərci nə qədərdir?

A) 1000

Mövzu 9

B) 18000

C) 9000

D) 10000

E) 8000

228. Məhdud məsuliyyətli müəssisələrin aşağıdakı formaları olur:

1. MMC (Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyət)

2. Səhmdar Cəmiyyətlər (Açıq və ya Qapalı tipli Səhmdar Cəmiyyətlər mövcuddur)

3. Fərdi müəssisələr

4. Ortaq müəssisələr

A) 2, 3

B) 3, 4

C) 1, 2, 4

D) 1, 2

E) 2, 3, 4

229. Kredit limiti aşağıdakılar əsasında təyin edilə bilər:

1. Müəssisənin rəqiblərinin göstəriciləri əsasında

2. Kor təbii şəkildə

3. Şirkətin öz daxili siyasəti əsasında

4. Kredit qiymətləndirmə agentliklərindən əldə edilən məlumat əsasında

A) 2

B) 4

C) 1, 2

D) 3, 4

E) 1, 4

230. Müəssisənin sahibləri kimlərdir?

1. Adi səhm sahibləri

2. Menecerlər qrupu

3. Müəssisənin işçiləri

4. Səhmdarlar və ya kapital səhmdarları

5. Əmək haqqı qarşılığında işləyən şöbə müdirləri

A) 1, 4

B) 2, 3, 4

C) 1, 2, 3

D) 1, 3

E) 4, 5

231. Daxili məlumat mənbəyi:

A) yazılı olaraq təsdiq edilməlidir

B) rəqiblər tərəfindən yaradılan məlumat mənbəyidir

C) şifahi danışığılar zamanı əldə edilir

D) digər müəssisələr tərəfindən yaradılan məlumat mənbəyidir

E) müəssisənin daxilində toplanan məlumat mənbəyidir

232. Əmtəələrin qəbul edilməsinə dair sənəd özündə aşağıdakı məlumatı əks etdirir:

1. Təchizatçı haqqında məlumat

2. Əmtəələrin qəbul edildiyi gün

3. Əmtəələrin sayı və növü

4. Əmtəələrin saxlandığı yer

5. Amortizasiya metodu

A) 1, 2, 4

B) 3, 4, 5

C) 2, 3, 4

D) 1, 4, 5

E) 1, 2, 3

233. Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat:

A) müəyyən dövr (adətən bir il) ərzində baş vermiş pul vəsaitlərinin mədaxili və məxarici haqqında məlumat verir

B) rüb ərzində baş vermiş aktivlərin və pul vəsaitlərinin mədaxili və məxarici haqqında məlumat verir

C) müəyyən dövr (adətən bir il) ərzində baş vermiş aktivlərin mədaxili və məxarici haqqında məlumat verir

D) müəyyən dövr (adətən bir il) ərzində baş vermiş mənfəət və zərər haqqında məlumat verir

E) kapital haqqında dəyişiklikləri özündə əks etdirir

234. Əsas məbləğin geri ödənilməsinin uçot qeydiyyatı üzrə mühasibat yazılışı aşağıdakı kimi olacaq:

A) Debet Adi səhmlər

Kredit Pul vəsaiti

B) Debet Pul vəsaiti

Kredit Bank krediti üzrə öhdəlik

C) Debet Pul vəsaiti

Kredit Satışlar

D) Debet Bank krediti üzrə öhdəlik

Kredit Pul vəsaiti

E) Debet Bölüşdürülməmiş nəfəət

Kredit Bank krediti üzrə öhdəlik

235. Müəssisə kreditin 10.000 manat məbləğində olan hissəsini ödəmişdir.

A) Debet Nəqliyyat vasitəsi (uzunmüddətli aktiv – MVHH) 5.000 manat

Kredit Pul vəsaiti (cari aktiv – MVHH) 10.000 manat

B) Debet Pul vəsaiti (cari aktiv – MVHH) 5.000 manat

Kredit Kreditor borcu (uzunmüddətli aktiv – MVHH) 5.000 manat

C) Debet Pul vəsaiti 10.000 manat

Kredit Kreditor borcu 10.000 manat

D) Debet Kreditor borcu 10.000 manat

Kredit Pul vəsaiti 10.000 manat

E) Debet Kreditor borcu (cari aktiv – MVHH) 10.000 manat

Kredit Nəqliyyat vasitəsi (uzunmüddətli aktiv – MVHH) 10.000 manat

236. Nəğd pul vəsaitinə satış:

A) Debet Aktiv (uzunmüddətli aktiv – MVHH)

Kredit Pul vəsaiti (cari aktiv – MVHH)

B) Debet Kreditor borcu (cari aktiv – MVHH)

Kredit Kapital (uzunmüddətli aktiv – MVHH)

C) Debet Pul vəsaiti

Kredit Kreditor borcu

D) Debet Pul vəsaiti (aktivdə azalma baş verir)

Kredit Satışlar (gəlirin bir maddəsi olaraq təqdim olunur)

E) Debet Pul vəsaiti (aktivdə artım baş verir)

Kredit Satışlar (gəlirin bir maddəsi olaraq təqdim olunur)

237. İstehsal metodunun hesablanması düsturu:

A) Amortizasiya = (Aktivin ilkin dəyəri-yığılmış amortizasiya)*istifadə müddəti

B) $Amortizasiya = \frac{Aktivin\ ilkin\ dəyəri}{Aktivin\ gözlənilən\ faydalı\ istifadə\ müddəti}$

C) $Amortizasiya = \frac{Aktivin\ ilkin\ dəyəri - Gözlənilən\ son\ qalıq\ dəyəri}{Cəmi\ gözlənilən\ istehsal}$

D) Amortizasiya = (Aktivin ilkin dəyəri-yığılmış amortizasiya)*amortizasiya dərəcəsi

E) $Amortizasiya = \frac{Aktivin\ ilkin\ dəyəri - Gözlənilən\ qalıq\ dəyəri}{Aktivin\ gözlənilən\ faydalı\ istifadə\ müddəti}$

238. Direktorlar şurasının əsas vəzifələri hansılardır?

1. müəssisənin strategiyasını təsdiq etmək

2. əsas icraçıları təyin etmək

3. müəssisə haqqında məlumatları səhmdarlar və səlahiyyətli orqanlardan gizlətmək

4. əsas icraçıların fəaliyyətinə nəzarət etmək və mükafatlandırmaq

A) 1, 2, 3

B) 2, 3

C) 1, 2, 4

D) 3, 4

E) 2, 3

239. 1 sayılı MUBS-yə əsasən, maliyyə hesabatlarının təqdimatı zamanı mal-material ehtiyatları cari aktiv kimi xarakterizə edilir, çünki:

1. Bu aktivlər qeyri-satış məqsədilə saxlanılır

2. Mal-material ehtiyatlarının mühasibat uçotu dövründə istehlak ediləcəyi və ya satılacağı nəzərdə tutulur

3. Bu aktivlər satış məqsədilə saxlanılır

4. Aktivin uzun müddət ərzində satılacağı gözlənilir. Bu müddət, əsasən hesabat dövrü bitdikdən sonra 12 aydan çox olur

5. Aktivin qısa müddət ərzində satılacağı gözlənilir. Bu müddət, əsasən hesabat dövrü bitdikdən sonra 12 aydan çox olmur.

A) 1, 2, 5

B) 1, 3, 5

C) 2, 3, 4

D) 2, 3, 5

E) 1, 4, 5

240. Aktivin ilkin dəyəri 100000 manatdır. Gözlənilən qalıq dəyəri 10000 manata bərabərdir. Aktivin gözlənilən faydalı istifadə müddətinin 10 il olduğunu nəzərə alsaq aktivin bir ildən sonra amortizasiya xərci nə qədərdir (düz xətt metodu)?

A) 10000

B) 9000

C) 8000

D) 1000

E) 18000

241. Kreditle satınalma

A) Debet Pul vəsaiti (aktivdə artım baş verir)

Kredit Satışlar (gəlirin bir maddəsi olaraq təqdim olunur)

B) Debet Satınalmalar (xərcdə artım baş verir)

Kredit Pul vəsaiti (aktivdə azalma baş verir)

C) Debet Pul vəsaiti (aktivdə azalma baş verir)

Kredit Satışlar (gəlirin bir maddəsi olaraq təqdim olunur)

D) Debet Debitor borcları (aktivdə artım baş verir)

Kredit Satışlar (gəlirin bir maddəsi olaraq təqdim olunur)

E) Debet Satınalmalar (xərcdə artım baş verir)

Kredit Kreditor borclar (öhdəliklərdə artım baş verir)

242. Elan olunmuş kapital:

A) elan edilmiş kapitaldan həqiqətən əldə edilmiş məbləği göstərir

B) investorlar tərəfindən şirkətin kapitalına qoyulmuş sərmayənin məbləğidir

C) adətən müəssisənin nizamnamə sənədində qeyd olunur

D) müəssisənin emissiya edə biləcəyi kapitalın maksimum məbləğidir

E) təsdiqlənmiş kapitalın maksimum sayının faktiki emissiya olunmuş hissəsini göstərən kapitaldır

243. Müəssisənin MVHH-də əks oluna bilən kapital ehtiyatları aşağıdakılardır:

1. Yenidənqiymətləndirmə artımı

2. Ümumi ehtiyat

3. Bank hesablaşma hesabındakı artım

4. Bölüşdürülməmiş mənfəət hesabı

5. Aktivlərdə artım

A) 1, 2, 3

B) 3, 4, 5

C) 2, 4, 5

D) 1, 2, 4

E) 1, 3, 4

244. Gündəlik satınalmalar və satışlar kitabları aşağıdakı tələbləri qarşılayırlar:

1. Bütün kredit satışları və ya satınalmaları üzrə əməliyyatları bir yerdə toplamaq

2. Satışlar və ya satınalmalar üzrə cəmi debet/kreditləri ledcərlərə köçürmək

3. Alışlar və satınalmalar üzrə cəmi debet/kreditləri ledcərlərə köçürmək

4. Alışlar üzrə cəmi debet/kreditləri ledcərlərə köçürmək

A) 1, 3

B) 2, 4

C) 1, 2

D) 2, 3, 4

E) 1, 2, 3

245. Əmtəələrin istehsalı ilə birbaşa əlaqəli olan məsrəflər dedikdə hansı məsrəflər nəzərdə tutulur?

A) mal-material ehtiyatlarının məsrəfləri

B) birbaşa satınalma ilə bağlı olan nəqliyyat və yükləmə-boşaltma məsrəfləri

C) müəssisənin istehsal həcmi ilə birbaşa əlaqəli olan məsrəflər

D) müəssisənin gündəlik fəaliyyəti ilə bağlı gözlənilən satış qiyməti ilə bu satışın həyata keçməsi ilə əlaqədar çəkilən məsrəflər

E) yükləmə-boşaltma məsrəfləri

246. Müştəri satıcıdan aldığı malı geri qaytara bilər. Geri qaytarmaya səbəb olan amillər kimi aşağıdakıları göstərə bilərik:

1. Əmtəənin hər hansı bir qüsuru olduqda

2. Çatdırılmada gecikmə baş vermədikdə

3. Müştəriyə verilən əmtəə, müştərinin seçiminə uyğun gəlmədikdə

4. Əmtəənin miqdarında çatışmazlıq və yaxud səhv olduqda

A) 1, 2, 3

B) 2, 3, 4

C) 2, 4

D) 1, 2

E) 1, 3, 4

247. Bu yazılış, debitor borclar üzrə pul vəsaitinin əldə edilməsinin uçotunu həyata keçirmək üçün verilmişdir.

A) Debet Pul vəsaiti X

Kredit Satışla bağlı kreditor borclar X

B) Debet Pul vəsaiti X

Kredit Kreditor borcları X

C) Debet Pul vəsaiti X

Kredit Satışla bağlı debitor borclar X

D) Debet Uzun müddətli aktivlər X

Kredit Ticarət öhdəliyi X

E) Debet Bank krediti X

Kredit Satışla bağlı debitor borclar X

248. Səhmdar vəfat etdikdə:

A) Şirkət fəaliyyətini davam etdirmək varislərinin razılığını əldə etmir

B) Şirkət fəaliyyətini davam etdirmək üçün geridə qalan səhmdarların razılığını əldə etməlidir

C) Şirkət fəaliyyətini davam etdirmək üçün vəfat etmiş səhmdarın səhmlərini varislərdən alırlar

D) Şirkət fəaliyyətini davam etdirmək üçün qanunvericilik orqanlarından razılıq əldə etməlidir

E) Şirkət öz fəaliyyətini davam etdirəcəkdir, vəfat etmiş səhmdarın varisləri isə öz səhmlərini saxlaya və istədikləri şəxslərə sata bilərlər

249. Emissiya gəliri hansı düsturla hesablanır?

A) Emissiya gəliri = emissiya qiyməti – nominal dəyər

- B) Emissiya gəliri = nominal dəyər – emissiya qiyməti
- C) Emissiya gəliri = emissiya qiyməti + nominal dəyər
- D) Emissiya gəliri = nominal dəyər * emissiya qiyməti
- E) Emissiya gəliri = aktivlərin bazar qiyməti – nominal dəyər

250. Əldə olunmuş endirim nədir?

- A) əmtəənin qiymətinə əlavə olunan məbləğ
- B) böyük miqdarda satınalma qarşılığında qiymətdə edilən güzəştlər
- C) satışların qarşılığında debitor borcları üzrə müştərilərə edilən güzəşt
- D) satınalmalar ilə bağlı yaranan kreditor borcları üzrə təchizatçıların müəssisəyə təqdim etdiyi güzəşt
- E) alıcının satıcıya təqdim etdiyi güzəştdir

251. Ticarət endirimi dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- A) əmtəənin qiymətinə əlavə olunan məbləğ
- B) satınalmalar ilə bağlı yaranan kreditor borcları üzrə təchizatçıların müəssisəyə təqdim etdiyi güzəşt
- C) böyük miqdarda satınalma qarşılığında qiymətdə edilən güzəştlər
- D) alıcının satıcıya təqdim etdiyi güzəşt
- E) satışların qarşılığında debitor borcları üzrə müştərilərə edilən güzəşt

252. Satışlar hesabında aşağıdakılardan hansı qeyd olunur?

- A) İstehsalda istifadə üçün satılmış mallar
- B) Kreditlə alınmış mallar
- C) Ofisdə istifadə olunan mebelin satışı
- D) Yenidən satılmaq və ya istehsal üçün alınmış əmtəələr
- E) Satılan bütün əmtəələr (ticarət üçün nəzərdə tutulmuş əmtəələr)

253. MS Treyders Şirkəti, Zəfərdən 13.000 manat məbləğində borc aldıqda pul vəsaiti hesabına debet yazılışı verilir, bəs, hansı hesaba kredit yazılışı verilir?

- A) Gəlir – borc
- B) Aktiv – borc
- C) Öhdəlik – borc
- D) Xərc – borc
- E) Kapital – borc

Mövzu 5

254. Aşağıdakılardan hansılar kapital səhmlərinin xüsusiyyətlərindəndir?

1. Bu səhmlər müəssisənin risklərini daşıyırlar
2. Bu səhmlər üzrə yalnız kifayət qədər mənfəət əldə edildikdə dividend ödənilir
3. Likvidləşdirilmə zamanı kapitalın geri qaytarılması üzrə bu səhmlərə üstünlük verilir
4. Bu səhmlər müəssisənin risklərini daşıyırlar

A) 1, 2, 3

B) 1, 3, 4

C) 1, 2

D) 3, 4

E) 2, 4

255. “Mal-material ehtiyatları” adlı 2 sayılı MUBS-yə əsasən, aşağıda verilmiş xərclərdən hansı istehsalat müəssisəsinin mal-material ehtiyatlarının ölçülməsinə daxil edilməlidir?

1. müəssisəyə daşınma xərcləri
2. müəssisədən daşınma xərcləri
3. zavodun amortizasiyası
4. ümumi inzibati qaimə xərcləri

A) 3, 5

B) 2, 3, 4

C) 1, 4, 5

D) 1, 3

E) 1, 2, 5

256. Uzunmüddətli maddi aktiv nədir?

- A) müəssisə tərəfindən əldə edilən və uzunmüddətli istifadə üçün nəzərdə tutulan fiziki formaya malik, yeni toxunula bilən aktivdir
- B) müəssisə tərəfindən əldə edilən və uzunmüddətli istifadə üçün nəzərdə tutulan fiziki formaya malik olmayan, yeni toxunula bilməyən aktivdir
- C) əsasən alqı-satqı məqsədləri üçün saxlanılan aktivlərdir

D) müəssisə tərəfindən əldə edilən və qısamüddətli istifadə üçün nəzərdə tutulan fiziki formaya malik, yeni toxunula bilən aktivdir

E) pul vəsaiti və ya onun ekvivalentləridir

257. Kredit limiti nədir?

1. Müştəriyə kreditlə təklif edilə biləcək ən yüksək məbləğ

2. Müştəriyə təklif edilə biləcək ən uzun kredit dövrü

3. Müştəriyə kreditlə təklif edilə biləcək ən aşağı məbləğ

4. Müştəriyə təklif edilə biləcək ən qısa kredit dövrü

A) 2, 3

B) 1, 3

C) 2, 4

D) 3, 4

E) 1, 2

258. Müəssisənin kapital strukturuna daxildir:

1. Qeyri-maddi aktivlər

2. Adi səhm kapitalı

3. İmtiyazlı səhmlər

4. Borc öhdəlikləri

5. Uzunmüddətli aktivlər

A) 1, 3, 4

B) 2, 3, 4

C) 2, 4, 5

D) 1, 2, 3

E) 3, 4, 5

259. “Emissiya gəliri” haqqında verilmiş aşağıdakı fikirlərdən hansı səhvdir?

A) səhmin emissiya qiyməti onun nominal dəyərindən artıq olan hissəsidir

B) yalnız yerli qanunvericiliklə müəyyənləşdirilən məqsədlər üçün istifadə edilə bilər

C) səhmin bazar qiymətinin onun nominal dəyərindən artıq olan hissəsidir

D) dividendlərin ödənilməsi üçün istifadə edilə bilməz

E) Emissiya gəliri = emissiya qiyməti – nominal dəyər

260. Aşağıdakılardan hansılar borc kapitalıdır?

1. Emissiya gəliri

2. İstiqraz

3. Borc öhdəliyi

4. Məcmu mənfəət

A) 2, 3, 4

B) 2, 4

C) 2, 3

D) 1, 2, 3

E) 1, 3, 4

Mövzu 12

261. Məcmu gəlir haqqında hesabat:

A) müəyyən vaxt ərzində bu kapitalın artıb və ya azaldığını göstərmək üçün tərtib olunur

B) müəyyən dövr ərzində qazanılmış gəlirləri və həmin gəlirləri əldə etmək üçün sərf olunmuş xərcləri əks etdirir

C) müəssisəyə ilk dörd hesabatda təqdim olunmayan əlavə məlumatı təqdim etmə imkanı verməyir

D) müəyyən dövr (adətən bir il) ərzində baş vermiş pul vəsaitlərinin mədaxili və məxarici haqqında məlumat verir

E) müəssisədə ilkin investisiyasının qorunub saxlandığını göstərmək üçün tərtib olunur